

ကုက္ကိုစုကျေးရွာ
ကုက္ကိုစုကျေးရွာအုပ်စု
သာစည်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း
(၂၀၁၈- ၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကုက္ကိုစုကျေးရွာ၊သာစည်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ မတ်လ

မာတိကာ

ခေါင်းစဉ်	စာမျက်နှာ
မာတိကာ	ခ
စကားချီး	၁
ကုက္ကိုစုကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ သာစည်မြို့	၃
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်	
၁။ နိဒါန်း	
(က) ရည်ရွယ်ချက်	၄
(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု	၅
(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၅
၂။ ကျေးရွာ၏တည်နေရာ၊ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား	၆
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၆
၃။ ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ	၆
(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများ	၇
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု	၇
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ	၈
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ	၈
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	၉
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွှယ်မှု	၉
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ	
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	၉
(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	၉
(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ	၁၁
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု	၁၁
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	၁၁
(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၁၂
(ဆ) လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား	၁၃
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများလက်လှမ်းမှီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၁၃
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	၁၄

၅။	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ	
	(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	၁၅
	(ခ) အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ	၁၅
၆။	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ	
	(က) ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်	၁၅
	(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ	၁၆
၇။	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ	၁၇
၈။	ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ	
	(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်	၁၈
	(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း	၁၈
	(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ	၁၉
	(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ	၂၃
၉။	ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်	၂၄
၁၀။	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ	၂၅
	(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ	၂၆
	(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း	၂၆
	(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ	၂၆
	(ဃ) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ	၂၇
၁၁။	စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း	၂၇
	(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	၂၈
	(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း	၂၉
	(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ	၂၉

ကိုးကားစာရင်း

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

၃၀

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြုဇယားပုံစံ (၄၈)

၃၈

ရည်ညွှန်းချက်များ

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက် ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၇၊ စက်တင်ဘာ လ

၂။ ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

စကားချိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည်၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁/ ၂၂ခုနှစ်အထိ (၅) နှစ် ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်း ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေး မှူး နှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြ သော်လည်း လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါ သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်း နှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့ သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာန ဆိုင်ရာများမှ ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောစီမံကိန်းကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေး ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက် နိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန် နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကုက္ကိုစုကျေးရွာ၊ သာစည်မြို့။

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ မတ် လ

100

အပိုင်းက

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန်အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက်အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ကတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံ ကိန်း များကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီး များ ဖြည့်စုံမှုပေါ် မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါ သည်။

၂။ ကျေးရွာ၏တည်နေရာ၊ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ သာစည်မြို့နှင့် (၃) မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပြီး ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး အများစုမှာ စိုက်ပျိုး ရေး လုပ်ငန်းကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ အပူပိုင်းမိုးနည်းဒေသ ဖြစ်ပြီး ရေငန်ထွက်ရှိရာဒေသဖြစ်သောကြောင့် မြေအောက်ရေသုံးစွဲမှု နည်းပါးပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု အသင့်အတင့်၊ အပူပိုင်းမိုးနည်းဒေသ ရေငန်ထွက်ရှိရာဒေသဖြစ်ပြီး မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ တောင်သူအချို့မှ မင်းလှကန်ရေပို့လွှဲမှ ဆည်ရေဖြင့် လယ်မြေဧက (၁၀၀) ခန့်ကိုသာ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှုကြောင့် နှမ်းနှင့် ကုလားပဲအား အားထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဧက (၈၆၂)ခန့် ရှိပြီး စပါး၊ နှမ်း၊ ကုလားပဲ၊ ငရုတ်သီး၊ ဝါ ကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မန်ကျည်း၊ သရက်အစရှိသည့် နှစ် ရှည်ပင်များရှိပြီး မြေစာမြက်၊ ဆူးလေးပင်၊ မြင်းခွာရွက်၊ ကြိတ်မှန်ဆင်တုံးမနွယ်၊ ဘီးစက်ပင်၊ ဆူး ပတောင်း၊ တစောင်းလပတ်၊ ဧကရာဇ်၊ တောဇီးဖြူ၊ အုန်းနဲ့ပင်နှင့် ကတက်ပင် စသော အပင် မျိုးစိတ်များ ပေါက်ပြီး ဆေးဖက်ဝင်အပင်အဖြစ် လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှု

ကျေးရွာတွင် လက်ရှိပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းတက်နှုန်း အနေဖြင့် မူလတန်း အဆင့်မှသည် တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့်ထိ တက်ရောက်နေသူများရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အတန်းပညာ အဆင့်အလိုက် ကျောင်းတက်နှုန်း ကျား၊ မ အရေအတွက် ကွာဟမှုကျယ်ပြန့်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ရှေးယခင်ခေတ်ထက် အမျိုးသမီးများ ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်လာပါသည်။ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတိုင်း မူလတန်းပညာ တက်ရောက်သင်ယူကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူ အများစုမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး အသက် ၅၀/ ၆၀ ဝန်းကျင်နှင့် အထက် လူကြီးများ ဖြစ်ပါသည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုမှာ အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားဦးရေမှာ အဆင့်မြင့်ပညာ အဆင့်တွင် တက်ရောက်မှု ပိုများပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအား (၁) မိုင်ခန့်သာ ဝေးသော မရွေးကျေးရွာနှင့် (၃) မိုင်ခန့်ရှိသော သာစည်မြို့ပေါ်ကျောင်းများတွင် တက်ရောက် သင်ယူကြပါသည်။ အဆင့်မြင့်ပညာရပ်များအား မိတ္ထီလာမြို့ရှိ တက္ကသိုလ်ကျောင်းများတွင် လေ့လာဆည်းပူးကြပါသည်။ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ စက်ချုပ် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုသည် များစွာကွာခြားမှုမရှိပါ။ လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်အရ အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ကွာဟမှုမရှိပါ။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် အတန်းပညာတတ်မြောက်မှုအနေဖြင့် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ပိုများပါသည်။ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှု ကဏ္ဍတွင်ထုံးတမ်းစလေ့အရ အမျိုးသမီးပါဝင်မှု လုံးဝမတွေ့ရပေ။ သို့သော်ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်ပါဝင်ခွင့်ရကြပါသည်။

(ငှ) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင်ဂေါပက၊ မီးလင်းရေးကော်မတီ၊ ဝတ်ရွတ်အသင်း၊ ပရဟိတလူငယ်အဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များစသော အဖွဲ့အစည်းများရှိပါသည်။ ဘာသာရေး၊ ကျေးရွာ၏သာရေးနာရေးနှင့် ငွေရေးကြေးရေးကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုလည်း ကောင်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအသိအမြင်များ၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ စနစ်တကျ ထားသိုနိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးရန်လိုပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် မြေမဲ့ယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး ၃၅% ၊ တောင်သူငယ် အိမ်ထောင်စု

မှာ ၂၄%၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ အိမ်ထောင်စုမှာ ၂၀%၊ တောင်သူလတ် အိမ်ထောင်စုမှာ ၁၅% နှင့် ကောင်သူကြီးအိမ်ထောင်စုမှာ ၇% စသည်ဖြင့် အသီးသီးရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး များများမလိုအပ်သော နှမ်းနှင့် ကုလားပဲကို အားထားစိုက်ပျိုးပါသည်။ စိုက်ဧက (၈၀၀) ခန့် စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ နှမ်းသည် တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ (၂) တင်းနှုန်းခန့် ထွက်ပြီး ကုလားပဲသည် ပျမ်းမျှ (၆.၅) တင်း ခန့် ထွက်ရှိပါသည်။ နှမ်း၊ ဝါနှင့် ကုလားပဲသည် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုသုံးစွဲမှုမများဘဲ နှမ်းနှင့် ဝါသည် အမြတ်ရရှိမှုများပါသည်။ စပါးဧက (၁၀၀) ခန့် စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်ဧကပျမ်းမျှထွက်နှုန်း (၇၅) တင်း ခန့် ထွက်ရှိပါသည်။ ရာသီအလိုက် သီးနှံထွက်ကုန်များ ရှိပြီး လွယ်ကူစွာ ရောင်းရသော်လည်း ဈေးနှုန်းမမှန်ကန်ပါ။ ဘုရားပန်း စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ကိုင်သူ အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဈေးငွေ သည် လုံလောက်မှုနည်းပါးပြီး၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ လက်လှမ်း မီမှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ပွဲစားများ၏ ဈေးနှုန်းကိုသာ မှီခိုရ၍ မှန်ကန်သောသီးနှံဈေးကွက် လိုအပ် ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်တွန်းထွန်စက် (၆) ခု၊ ရေစုပ်စက် (၆၁)ခု နှင့် ခြေနင်းရေတင်စက် (၅) ခု စသည်ဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများကို အသုံးပြုကြပါသည်။

ကျေးရွာတည်ရှိရာ ရေမြေဒေသသည် အပူပိုင်းမိုးနည်းဒေသ၊ ရေငန်ထွက်ရာ ဒေသဖြစ်ပြီး ရာသီ ၂ကု အနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတောင်သူများမှာ လယ်မြေ၊ ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်ကြ သော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး မလုံလောက်မှု၊ မြေဆီလွှာ မကောင်းမှုတို့ကြောင့် အပြည့်အဝအသုံးမချနိုင်ပေ။ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရာသီဥတု မမှန်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားပြီး သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု အသင့်အတင့် ကျရောက်လျက် ရှိပါသည်။ သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစု များ အသုံးပြုခြင်း မရှိပေ။

ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် နို့စားနွား၊ နွား၊ ဆိတ် ငါး မွေးမြူ လော လုပ်ငန်းများရှိပြီး နို့စားနွား၊ နွား၊မွေးမြူသော အိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးတွေ့ရပြီး အိမ်ထောင်စု တစ်စုလျှင် (၁) ကောင်မှ (၅) ကောင် အထိသာ မွေးမြူကြပါသည်။ ဆိတ်နှင့် ငါးမွေးမြူခြင်းတို့သည် အိမ်ထောင်စု (၁) စု သာရှိပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မှု နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ မွေးမြူရေး ဈေးငွေ သီးသန့်မရှိသော်လည်း သမဝါယမအသင်း၏ ဈေးငွေရရှိပါသည်။ မြို့နယ်တွင် တိ/ မွေးကု ဦးစီးဌာနရှိပါသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှသာလျှင် လာရောက်ဆေးထိုးကြပါသည်။ သို့သော် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ချိတ်ဆက်မှု မလုပ်ဆောင်ဖူးသေးပါ။ မြေလွတ်နေရာများ၍ စားကျက်မြေရှားပါး ပါသဖြင့် နွား၊ ဆိတ် တိုးချဲ့ မွေးမြူရန် အဆင်မပြေပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် စိုက်မွေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအဖြစ် များများစားစား မတွေ့ရပါ။ ဆံပင်ရှင်း/ ရောင်းဝယ် လုပ်ငန်း၊ ဘုရားပန်း ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ အိမ်ဆိုင်လုပ်ငန်း၊ စက်ချုပ် လုပ်ငန်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ကြိုရာကျပန်းလုပ်ငန်းစသော လုပ်ငန်း များသာတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာအခြေပြုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများကိုမူ မတွေ့ရပါ။ အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် သာစည်မြို့နှင့် (၃) မိုင်သာ ကွာဝေးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ခြင်း၊ မိတ္ထီလာမြို့၊ မန္တလေး မြို့တို့နှင့် နေချင်းပြန်သွားသောလိုင်းကားများကို သွားရောက်စီးရန် လွယ်ကူခြင်းတို့ကြောင့် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားမှုကောင်းပါသည်။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး စသောမြို့ကြီးများတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း အနည်းငယ် ရရှိနိုင်ပါသည်။ သာစည်မြို့နယ်ရှိ ပြင်ညောင်ဘိလပ်မြေစက်ရုံတွင်လည်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရန် အရင်းအနှီးငွေကြေး၊ လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာများသည် အခက်အခဲများဖြစ်ပါသည်။ ဆံပင်ရှင်း/ ရောင်းဝယ် လုပ်ငန်းသည် လုပ်ငန်း တွင်ကျယ်လာစေရန် ငွေအရင်းအနှီး လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစားအလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ချေးငွေအစီအစဉ်များ နှင့်အတူဈေးကွက်၊ နည်းပညာချိတ်ဆက် မှုများ ပါ ဖွံ့ဖြိုးရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ မြေဆီဩဇာအခြေအနေသည် ဓါတုမြေဩဇာများ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သုံးစွဲမှု များလာသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်းအရည်အသွေး ကျဆင်းလာပါသည်။ နွားချေး၊ သစ်စိမ်း မြေဩဇာများစသော သဘာဝမြေဩဇာများ အစားထိုးအသုံးပြုရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ဖျက်ပိုး ရောဂါကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမှုအပိုင်းတွင်လည်း ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို အလွန်အကျွံ သုံးစွဲ ကြ၍ ပိုးရောဂါများ ဆေးဒဏ်ခံလာနိုင်ပြီး၊ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နည်းစနစ်များ အလေ့ အကျင့်များလုပ်ဆောင်ရန်လိုပါသည်။ ကျေးရွာပြည်သူများ စနစ်တကျ အမှိုက်စွန့်ပစ်နိုင်ရန် ရွာထဲ လမ်းများတွင်လည်း အမှိုက်ပုံးများ ထားရှိပါသည်။ အမှိုက်သရိုက်များကို ရွာအပြင်ဘက်တွင် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ကြပြီး ပြီးလျှင်မီးရှို့ကြပါသည်။

(င) ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

အစိုးရ ချေးငွေများဖြစ်သော စိုက်ဘဏ်၊ သမဘဏ် ချေးငွေများ ရယူဆောင်ရွက်နေသည်များ ရှိပြီး သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ အစိုးရစီမံကိန်းအဖွဲ့ဖြစ်သော တရုတ်ဘဏ် ချေးငွေလည်း ရယူ တောင်ရွက်ကြပါသည်။ အစိုးရ ချေးငွေများဖြစ်သော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေ၊ သမဘဏ် ချေးငွေများ ရယူဆောင်ရွက်နေသည်များ ရှိပြီး ပုံစံ ၇ ရှိသော လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှု ပေါ်မူတည်၍ ချေးယူနိုင်ပါသည်။ သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရစီမံကိန်း ဖြစ်သော

တရုတ်ဘဏ် ချေးငွေရှိပြီး တစ်ဦးလျှင် ချေးငွေ ကျပ် (၁) သိန်းနှုန်းသာရှိပြီး အတိုးနှုန်း (၁.၅) ကျပ်ဖြင့် ချေးငွေကာလ (၆) လကြာဖြင့် ချေးယူရရှိပါသည်။ အပေါင်ဆိုင်၊ ငွေတိုးပေးသူများထံမှလည်း ချေးငွေရယူနိုင်ပါသည်။ အတိုးနှုန်း ၃ ကျပ်မှ ၁၀ ကျပ်ထိ ရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်း ရှိပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်ကလေးငယ်များ အား လုံး မူလတန်းပညာကို လက်လှမ်းမီကြပါသည်။ အလယ်တန်းအထက်တန်းပညာကို မရွေးကျေးရွာ အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် သာစည်မြို့ပေါ် အထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်တက်ရောက်ကြပါ သည်။ ကျေးရွာအနီးတွင်သာရှိပြီး၊ ခြေလျင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စက်ဘီးဖြင့်လည်းကောင်း တက်ရောက် ကြပါသည်။ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းဆရာ၃ဦးနှင့် ကျောင်းဆရာမ ၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၅ ဦး ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်း ဧရိယာသည် ၄၈၀၀ စတုရန်းပေ ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆောင် ၂ ဆောင်ရှိပြီး သွပ်မိုး၊ နံကပ်၊ တမံတလင်း ခင်းထားပြီး ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ လုံလောက်ပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာသည် ရေလောင်းအိမ်သာဖြစ်ပြီး ကောင်းမွန်ပါသည်။ အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုအစီအစဉ်များ အနည်းဆုံး တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။ မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။ မသန်စွမ်းသူများ အတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်များ မရှိပါ။ ကျောင်းအားကစားကွင်း သီးသန့်မရှိပါ။ သို့သော် ကျောင်းဝန်း ကျယ်ဝန်း၍ ကလေးသူငယ်များ လွတ်လပ်စွာ ကစားနိုင်ပါသည်။ မိဘဆရာအသင်းက ဦးဆောင်၍ ကျောင်းသားစုံညီပွဲတော်၊ ပညာရည်ချွန်ဆုပေးပွဲများ ကျင်းပပေးပါသည်။

ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ပုံမှန် လာရောက်ထိုးပေးပါသည်။ အခြေခံကျန်းမာရေး ပညာပေးအစီအစဉ်များလည်း ရှိပါသည်။ ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းသည် ကျေးရွာနှင့် ၁ မိုင်ခန့်အကွာ မရွေးကျေးရွာတွင်ရှိပြီး၊ မွေးလူနာများ ရှိပါက လာရောက်မွေးဖွားပေးပါသည်။ အရေးပေါ်လူနာများအတွက် သာစည်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ မိတ္ထီလာ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးများသို့ သွားရောက်ကြပါသည်။ သာစည်မြို့နှင့် ၃ မိုင်၊ မိတ္ထီလာမြို့နှင့် ၁၇ မိုင် ခန့် ဝေး၍ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမီပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အဝီစိတွင်းစက်တပ် (၇) တွင်း၊ အဝီစိတွင်း တုံတင် (၆၉) တွင်း ရှိပြီး အိမ် ထောင်စု ပေါင်း (၂၂၅) စု မှ သောက်သုံးရေအဖြစ် အသုံးပြုကြပါသည်။ ရေငန်ထွက်ရှိရာ ဒေသ ဖြစ်သောကြောင့် သောက်ရေအတွက် ကျေးရွာတွင်း တုံကင်များအနက် နီးစပ်ရာ ရေချိုထွက်ရာ တုံကင် တွင်း တွင် စုပေါင်းအသုံးပြုကြပါသည်။ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း အသုံးပြုရန် လုံလောက်ပါသည်။ ကျေးရွာ ဘေး ဆည်မြောင်းရေအား လူချိုးရေ အဖြစ်လည်း အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျွဲ၊ နွား သောက်သုံးရေကန်

မှာ ရွာတွင်းတွင် (၁) တွင်းသာ ရှိပြီး ၎င်းကန်မှာ တိမ်ကောနေပြီး ပြန်လည်တူးဖော်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု များပြားပြီး အနည်းငယ်သာ တောထိုင်အသုံးပြုကြပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ အား ကျေးရွာအနီးတွင် ကျင်းတူးစုပေါင်းစွန့်ပစ်သော်လည်း စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲနိုင်မှုမရှိပါ။ စွန့်ပစ် ပစ္စည်းများကြောင့် ရောဂါအန္တရာယ်ကျရောက်မှုအနေဖြင့် မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။ အခြေခံ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ ရှိကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အားကစား

ကျေးရွာတွင် အပန်းဖြေရန်နေရာသီးသန့်နေရာမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ် ကျင်းပလေ့ရှိ သော ဘုရားပွဲ၊ ဆွမ်းလောင်းပွဲများရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာမှ (၄) မိုင်ခန့်ဝေးသော ရွှေကူကြီး ဘုရားပွဲသည် ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး အားထားသွားလာသော ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်များ သည် လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ အားကစားနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လေ့ ရှိပါ သည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့နှင့် ဓမ္မာ စကြာ ဝတ်ရွတ်အသင်း ဟူ၍ (၂) ဖွဲ့ရှိပါသည်။ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့တွင် ကျေးရွာတွင်းရှိ အပျို၊ လူပျို အရွယ်စုံအား ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ကျေးရွာတွင်း သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စရပ်များ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပရဟိတလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ဓမ္မာစကြာဝတ်ရွတ် အသင်းအဖွဲ့တွင် ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီး (၃၀) ဦးခန့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဘာသာရေး အသင်းအဖွဲ့ ကောင်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း စာကြည့်တိုက်မှာ လေ့လာစရာ စာအုပ် နည်းပါးမှု၊ အဆောက်အဦမကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် စာပေလေ့လာလိုသူ နည်းပါးလာပါသည်။ အမျိုး သားများ အနေဖြင့် ဘောလုံး ကန်ခြင်း၊ ဖူဆယ်ဘောလုံးကစားခြင်း၊ ခြင်းလုံးခတ်ခြင်းစသည့် အား ကစားများအား ကစားလေ့ရှိပြီး၊ အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် အားကစားလိုက်စားမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရ ပါသည်။ အားကစားစိတ်ပါဝင်စားစွာ ကစားကြသော်လည်း အားကစားအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ မပြည့်စုံပါ။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက် သွယ်ရေး

ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင်းလမ်းများသည် မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး မိုးတွင်းကာလတွင် သွားလာရ ခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာ ချဉ်ကပ်လမ်းသည် ယခုဘဏ္ဍာနှစ် (၂၀၁၇-၂၀၁၈) ခု တွင် လွှတ်တော်ရန်ပုံငွေ ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ကျောက်ဆွေးလမ်း (ဂျင်းလမ်း) ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပါသည်။ မရွေး

ကျေးရွာသို့ ဆက်သွယ်ထားသော ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ အနီးရှိ မရွေး၊ သနပ်ကန်၊ ကုက္ကိုစု ကျေးရွာ (၃) ရွာမှ အသုံးပြုသော လမ်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာအဝင်တွင် သစ်သားတံတား (၂) စင်းရှိပြီး (၁) စင်းမှာ မိုးတွင်းရာသီ ရေကြီးရေလျှံ ချိန်တွင် အသုံးပြုသော လျှောက်လမ်းတံတားလေး ဖြစ်ပါသည်။ မိုးများချိန် ဆည်မြောင်းရေထိန်း တံခါးမှ ရေလျှံသောကြောင့် ရေမြောင်းအား ဖြတ်သန်းထားသော တံတားဖြစ်သည်။ မိုးတွင်းရေများချိန် တွင် တံတားလျှောက်လမ်းတံတားမှာ ခိုင်ခံ့မှုမရှိသောကြောင့် မြို့နှင့်ဆက်သွယ်သွားလာရန် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အရှည် ပေ (၂၀) တံတားတစ်စင်း တည်ဆောက်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ တည်ဆောက်ရန် ငွေကြေးမလုံလောက်ခြင်းသည် အဟန့်အတားတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသစ်သား တံတား (၂) စင်းအား မရွေး၊ သနပ်ကန်၊ ကုက္ကိုစု စသည့် ကျေးရွာ (၃) ရွာမှ အသုံးပြုရသော တံတားများဖြစ်ပါသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ် အများဆုံး အသုံး ပြုကြပြီး ကျေးရွာတွင်း ကားအသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၁) စု၊ ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုသော အိမ် ထောင်စု (၁၄၅) စု၊ စက်ဘီး အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု (၇၉) စုနှင့် နွားလှည်းအသုံးပြု အိမ်ထောင်စု (၅၅) စု ရှိပါသည်။

ကျေးရွာ မီးလင်းရေး အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းပိုင် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်အား အားထားအသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မီးပေးသည့်အချိန်မှာ ည (၆) နာရီ မှ (၉) နာရီထိ ဖြစ်ပြီး မီးတစ်ပွင့်အသုံးပြုလျှင် (၁) လ ၁၀၀၀/- ကျပ်၊ အခြားလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများအသုံးပြုလျှင် (၁) လလျှင် ၃၀၀၀/- ကျပ်နှုန်းဖြင့် ပေးဆောင်ရပါသည်။ ဆိုလာ အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု (၂၄) စုနှင့် လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုဘဲ ဖယောင်းတိုင်မီး အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း မဟာဓါတ်အားလိုင်းသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ချထားပေးပြီး လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးသတင်းအချက်အလက်ယူနိုင်မှုအနေဖြင့် ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ Portable Tv၊ ဂြိုဟ်တုစလောင်းများ အသုံးပြုကြပါသည်။ ဖုန်းလိုင်းဆက်သွယ်မှုလည်း ကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်းအေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာသည် သာစည်မြို့နှင့် (၃) မိုင်သာ ကွာဝေးပြီး သာစည်မြို့နယ်ရဲစခန်းရှိ၍ ရဲဘက်ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာမှအင်းဖြစ်ပွားမှု နည်း၍တည်ငြိမ်းအေးချမ်းပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်သော အခြေအနေကောင်းများ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှု ကောင်းပြီး၊ လူထုပူးပေါင်းမှု ကောင်းပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လယ်ယာမြေများရှိ၍ မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ မင်းလှကန်သည်ရေမှ စိုက်ပျိုးရေးရရှိ၍ နွေစပါး၊ မိုးစပါး၊ နှမ်း၊ ငရုတ်၊ ကုလားပဲ၊ ဝါ စသော သီးနှံများ ဖြစ်ထွန်းပါသည်။ မွေးမြူရေးတွင်လည်း နွား၊ ကြက်၊ ဝက်၊ ဆိတ်များ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူနိုင်ပါသည်။ စားကျက်မြေ သီးသန့်မရှိသော်လည်း မြေလွတ်မြေလပ်များတွင် လွတ်ကျောင်း နိုင်ကြပါသည်။ မြောင်းဆောင်တစ်လျှောက်တွင်လည်း လွတ်ကျောင်းနိုင်ပါသည်။ မြို့နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ အလွယ်တကူ တင်ပို့ ရောင်းချ နိုင်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများ၊ ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာအဆင့်၌ အောက်ပါ အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများရင်ဆိုင်ရပါသည်။ ဒေသခံတောင်သူများသည် မိရိုးဖလာဓလေ့နည်းဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလေ့ကြပြီး၊ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလိုကြသော်လည်း နည်းပညာလက်လှမ်းမီမှုအားနည်းခြင်း၊ ကုန်ကျစရိတ်များပြားခြင်း၊ လုပ်သားအင်အား အသင့်အတင့်သာရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်အတွက် ချေးငွေများယူရခြင်း စသည့်အကြောင်းများကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်သည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ရန် ရင်းနှီးမတည်ငွေမပြည့်စုံပါ။ မွေးမြူရေး သီးသန့်ချေးငွေ မရှိပါ။ ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစားအလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် ချေးငွေ၊ နည်းပညာ၊ ဈေးကွက်စသော လက်လှမ်းမီမှုနည်းပါသည်။

၆။ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

(က) ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာများကို ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေပြုသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အတူ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရည်ရွယ်၍ အောက်ပါကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် ၅ ချက် ကို ရေးဆွဲထားပါသည်။ -

(က) စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များ တိုးတက်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး တိရစ္ဆာန်များ တိုးချဲ့မွေးမြူခြင်း၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစား အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ

တိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေါများလာခြင်းဖြင့် မိသားစုများ ဝင်ငွေ တိုးလာ စေရမည်။

- (ခ) အခြေခံပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုး လာစေ ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူမှုဘဝ တိုးတက်လာရမည်။
- (ဂ) ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရမည်။
- (ဃ) ကျေးရွာ၏ လူငယ်အားကစားကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရမည်။
- (င) ကျေးရွာ၏ အရောင်းအဝယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ

အထက်ပါ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်များ ပြည့်မီရန်အတွက် ကျေးရွာအတွင်း အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေသော အလား အလာ အထောက်အပံ့များကို အသုံးပြု၍ အောက်ပါဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ရပ်မိ ရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာလူထုများ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။

(၁) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်လာစေရန် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ၍ စိုက်ပျိုးရေး တစ်နှစ်ပတ်လုံး လုံလောက်စွာရရှိရန် ချိတ်ဆက်သွားရမည်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ထုတ် လုပ်ခြင်း နည်းပညာများ၊ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများ၊ မြေဆီလွှာနှင့် မြေဩဇာ အသုံးပြု နည်းများစသော စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများကို ချိတ်ဆက်ရယူသွားရမည်။ အာမခံချက်ရှိသော သီးနှံ ထုတ်ကုန်ဈေးနှုန်းများရရှိရန် မြို့နယ်သီးနှံကုန်သည်များ၊ လုပ်ငန်းရှင် များနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင် သွားရမည်။ မြို့နယ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန နှင့် ပူးပေါင်း၍ တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခြေခံမွေးမြူရေးနည်းပညာ နှင့် ကာကွယ်ဆေးကုသဆေးများ လက်လှမ်းမီရန် လုပ်ဆောင်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသေးစား အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပညာရေးတက်မြောက်မှု တိုးတက်လာစေရန် မိဘဆရာပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်ကြားရေး အထောက်အကူပြုများ ဖြည့်ဆည်းခြင်း၊ လစဉ် အဟာရ တိုက် ကျွေးခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။ တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအတွက် အခြေခံ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်ရယူသွားမည်။ ထို့အပြင် လူငယ်များ စာပေဗဟုသုတ လက်လှမ်းမီရန် စာဖတ်အလေ့အကျင့်ဖြစ်လာစေရန် စာကြည့်တိုက် အသင်း များ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ စာအုပ်စာပေများ လက်လှမ်းမီရန် ပြန်/ဆက်ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ လူငယ်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ

မိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ စာဖတ်ရန်အလေ့အထ ထွန်းကားရန် အသိနှိုးဆော်ခြင်း၊ လူငယ်များ အားကစားလှုပ်ရှားမှုများ လက်လှမ်းမီရန် ဖန်တီးပေးရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ကူးသန်းသွားလာရေးအတွက် ကျေးရွာတွင်းလမ်း၊ ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်း၊ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းများကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်းများ ပြုလုပ်နေသော်လည်း လျှပ်စစ်မီး မရယူနိုင်သေးသော အိမ်ထောင်စုများအား လျှပ်စစ်မီးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

ဤကဏ္ဍသည် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် မလုပ်ဆောင်နိုင်သော၊ မဖြေရှင်းနိုင်သော ပြဿနာများအတွက် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ဒေသအဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်တွင် မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်ကျသော ထောက်ပံ့မှုများ၊ ချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ရည်ညွှန်းပါသည်။

(က) ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာ ရရှိရေးသည် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် အထွက်နှုန်းတိုးတက်ရန်အတွက် များစွာအရေးကြီးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်ရန် ငွေကြေး၊ နည်းပညာများကို ဆည်မြောင်းဌာန၊ အခြားသက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ လိုအပ်သောနည်းပညာ၊ ငွေကြေးပံ့ပိုးနိုင်ရန်မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရန်လိုအပ်မည်။ ထို့အပြင်ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်များ မသုံးနိုင်ခြင်းများကြောင့် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အထွက်နှုန်း ကျဆင်းလာပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးဌာနတွင် ဝန်ထမ်းမလုံလောက်ခြင်း၊ ဘက်ဂျက်မပြည့်စုံခြင်း၊ ကွင်းပုံမှန်မဆင်းနိုင်ခြင်းများသည် အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူဝါဒများ၊ ဘက်ဂျက်များအား ဒေသလိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲပြီး၊ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများ ဖြည့်ဆည်းခန့်ထားရေး၊ လုံလောက်သော ဘက်ဂျက်လျာထားချက်များ ထားရှိခြင်းများကို လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

(ခ) ကျေးရွာသူ/ သားများသည် မိသားစုတစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဝင်ငွေတိုးရန် အသေးစား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရင်းနှီးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အခြေခံမွေးမြူရေးစောင့်ရှောက်မှုများ မရရှိကြပါ။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး ချေးငွေအစီအစဉ်များဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ချမှတ်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ကျေးလက်ဒေသရှိလူထုများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များဖြစ်သော ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများကိုလည်း ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ အောက်ခြေတွင် လိုအပ်သော အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အစီအစဉ်များ၊ ပညာရေး အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ဘက်ဂျက်ခွဲဝေခြင်းကို ပိုမိုတိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ ပညာရေး

တတ်မြောက်မှုကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ပညာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖြည့်ဆည်းပေးရန် လိုပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာတွင် အမျိုးမျိုးသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရင်းနှီးလည်ပတ်နိုင်ရန် အဆင်ပြေသော လက်လှမ်း မီနိုင်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းများ၊ ချေးငွေစနစ်များလိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအခြေခံ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အခြေခံ ကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းများ၊ တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် မူဝါဒများ ချမှတ် လုပ်ဆောင် ရန် လိုပါမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်မည့်ကာလ

(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ် ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာ လူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော် လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများ နှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များ အပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ် ခြင်းသည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာ အထောက်အကူ ပြုပါသည်။ Functional classification သည်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ Economic classification သည် စီမံ

ချက်လုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး အတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(က) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့်ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) သာမန်အသုံးစရိတ် (Current Expenditure)
(ဥပမာ။ လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခစသည်များ)
- (၂) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် (Capital Expenditure)
(ဥပမာ။ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ)
- (၃) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure)
(ဥပမာ။ ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်)
- (၄) လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံချက်များကို ကျေးရွာတွင်ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေး စီမံချက်များကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရမှတ်	ဦးစားပေးအဆင့်	စီမံကိန်းရှင်းလင်းချက်	မှတ်ချက်
၁။ အခြေခံအဆောက်အအုံ	၁။ တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၄၇	၁	တံတားတည်ဆောက်ရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
၂။ အခြေခံအဆောက်အအုံ	၂။ ကျေးရွာတွင်း ဂျင်းကျောက်လမ်းခင်းခြင်း	၄၆	၂	ကျေးရွာတွင်းရှိ မြေသားလမ်းများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ မှ ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
၃။ အခြေခံအဆောက်အအုံ	၃။ ကျေးရွာခန်းမအဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ခြင်း	၃၄	၃	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးစီးပြီး ကျေးရွာတွင်းမြေနေရာရှာ၍ ခန်းမ တည်ဆောက်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
၄။ ကျန်းမာရေး	၄။ လူနာတင်ယာဉ် တည်ထောင်ခြင်းနှင့် ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းပေးခြင်း	၃၀	၄	လူနာတင်ယာဉ် တည်ထောင်ပြီး လုပ်ငန်း လည်ပတ်နိုင်ရေး လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့ ထူထောင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဖွင့်လှစ်ပေးမည့် ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများအား ကျေးရွာမှ ရွေးချယ်ပေးမည်။	

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရမှတ်	ဦးစားပေး အဆင့်	စီမံကိန်းရှင်းလင်းချက်	မှတ်ချက်
၅။ ကျေးလက် ရေရရှိရေး	၅။ ကျွဲ၊ နွားတိရစ္ဆာန် သောက်သုံးရေကန် အား ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း	၂၉	၅	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
၆။ အခြေခံ အဆောက်အအုံ	၆။ ရေထိန်းနံရံ တည်ဆောက်ခြင်း	၂၆	၆	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့မှ ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
၇။ ချေးငွေ	၇။ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ တည်ထောင်ခြင်း	၂၄	၇	ကျေးလက်ဦးစီးမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မြစိမ်းရောင် စီမံကိန်းအား မှီငြမ်း၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီမှ ဦးစီးပြီး လည်ပတ် ရန်ပုံငွေအပေါ် အခြေခံချေးငွေ စီမံ ခန့်ခွဲမှု၊ ချေးငွေလျှောက်လွှာ ပြုစုနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
၈။ လူငယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး	၈။ စာကြည့်တိုက် အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း နှင့် စာပေဟောပြောပွဲ	၂၃	၈	လူငယ်စာကြည့်တိုက်အသင်းဖွဲ့စည်း၍ စာဖတ်သူ အစုအဖွဲ့များဖွဲ့၍ တစ်ဦးတစ် အုပ်ကျ (သို့) တစ်ဖွဲ့တစ်အုပ်ကျ ဝယ်၍	

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရမှတ်	ဦးစားပေး အဆင့်	စီမံကိန်းရှင်းလင်းချက်	မှတ်ချက်
	များ ကျင်းပခြင်း			လဲလှယ် ဖတ်ရှုခြင်း၊ ကျေးရွာ ရပ်မိရပ်ဖ များမှ ဦးစီး၍ စာပေဟောပြောပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။	
၉။ စိုက်ပျိုးရေး	၉။ နံပါတ် (၅) မြောင်းနှင့် ချောက် တောင်မြောင်း အား ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	၂၁	၉	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့မှ ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
၁၀။ အားကစား	၁၀။ နှစ်စဉ်ဘက်စုံ အားကစားပွဲ ကျင်းပ ခြင်းနှင့် လူငယ်များ စုဖွဲ့၍လေ့ကျင့်ကစား နိုင်ရန်စီစဉ်ပေးခြင်း	၁၃	၁၀	ကျေးရွာအားကစားအသင်းဖွဲ့စည်း၍ အားကစားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဆင့်မြင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
၁၁။ စိုက်ပျိုးရေး	၁၁။ သဘာဝ မြေဩဇာ ပြုလုပ် နည်း အသိပညာပေး သင်တန်းပို့ချခြင်း	၉	၁၁	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ပေးမည့် သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့် အလား အလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့က ရွေးချယ်ပေးမည်။	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်ကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံချက်ကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ				
			၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	တံတားတည် ဆောက်ခြင်း	၁	✓				
၂	ကျေးရွာတွင်းဂျင်းကျောက် လမ်းခင်းခြင်း	၂	✓				
	ကျေးရွာခန်းမ အဆောက် အဦ ဆောက်လုပ်ခြင်း	၃		✓			
	လူနာတင်ယာဉ်တည်ထောင် ခြင်း နှင့် ရှေးဦးသူနာပြု သင်တန်းပေး ခြင်း	၄					✓
	ကျွဲ၊ နွားတိရစ္ဆာန် သောက် သုံးရေကန်အား ပြန်လည်တူး ဖော်ခြင်း	၅					✓
	ရေထိန်းနံရံတည်ဆောက်ခြင်း	၆				✓	
	လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ တည် ထောင် ခြင်း	၇					✓
	စာကြည့်တိုက် အဆင့်မြှင့်တင် ခြင်းနှင့် စာပေဟောပြောပွဲများ ကျင်းပခြင်း	၈			✓		
	နံပါတ် (၅) မြောင်းနှင့် ချောက် တောင်မြောင်းအား ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	၉				✓	
	နှစ်စဉ်ဘက်စုံ အားကစားပွဲ ကျင်းပခြင်းနှင့် လူငယ်များ စုဖွဲ့၍ လေ့ကျင့်ကစား နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း	၁၀			✓		

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ				
			၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
	သဘာဝမြေဩဇာ ပြုလုပ်နည်း အသိပညာပေးသင်တန်းပို့ချ ခြင်း	၁၁					√

၉။ ဘက်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဗျူဟာအစီအစဉ်

ဘက်ဂျက်အစီအစဉ်ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘက်ဂျက်ကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲချိန်တွင် ကုန်ကျစရိတ်ကို အခြေခံ၍ ခန့်မှန်း တွက်ချက်ထား ပါသည်။ အမှန်တကယ် ကုန်ကျနိုင်မည့် ဘက်ဂျက်ကို သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ၊ ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများမှ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အကူအညီများရယူ၍ ပြန်လည် တွက်ချက်သွားရန် လိုအပ်ပါမည်။

ဘက်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

စဉ်	စီမံချက်	စုစုပေါင်း ခန့်မှန်း ဘက်ဂျက် (ကျပ်)	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသား ချင်း စာနာမှု အထောက် အပံ့
				ငွေလုံး ငွေရင်း ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု	စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်တင်ရေး	
၁	တံတားတည် ဆောက်ခြင်း			√		
၂	ကျေးရွာတွင်းလျင်းကျောက် လမ်းခင်းခြင်း			√		
၃	ကျေးရွာခန်းမ အဆောက် အဦ ဆောက်လုပ်ခြင်း			√		
၄	လူနာတင်ယာဉ် တည် ထောင် ခြင်းနှင့် ရှေးဦး သူနာပြုသင်တန်းပေးခြင်း			√	√	
၅	ကျွဲ၊ နွားတိရစ္ဆာန် သောက် သုံးရေကန်အား ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း			√		

စဉ်	စီမံချက်	စုစုပေါင်း ခန့်မှန်း ဘက်ဂျက် (ကျပ်)	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသား ချင်း စာနာမှု အထောက် အပံ့
				ငွေလုံး ငွေရင်း ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု	စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်တင်ရေး	
၆	ရေထိန်းနံရံတည်ဆောက် ခြင်း			√		
၇	လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ တည် ထောင် ခြင်း			√		
၈	စာကြည့်တိုက် အဆင့်မြှင့်တင် ခြင်းနှင့် စာပေဟောပြောပွဲများ ကျင်းပခြင်း				√	
၉	နံပါတ် (၅) မြောင်းနှင့် ချောက် တောင်မြောင်းအား ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း			√		
၁၀	နှစ်စဉ်ဘက်စုံ အားကစား ပွဲ ကျင်းပခြင်းနှင့် လူငယ် များ စုဖွဲ့၍ လေ့ကျင့်ကစား နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း				√	
၁၁	သဘာဝမြေဩဇာ ပြုလုပ် နည်း အသိပညာပေး သင်တန်းပို့ချ ခြင်း				√	

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံချက်လုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူ ပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက် ဆိုင်ရာ စီမံချက်များဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ- ကျေးရွာ လူငယ်အသင်းမှ ကျေးရွာလူငယ်များ အသိပညာ အရည်အသွေး တိုးတက်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့မှ ကျေးရွာ သီးနှံထုတ်ကုန် အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင် သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- ကျေးရွာ လူငယ်အသင်းမှ ကျေးရွာလူငယ်များ အသိပညာ အရည်အသွေး တိုးတက်ရန် စာပေဟောပြောပွဲကျင်းပနိုင်ရန် ဒေသအာဏာပိုင်များဖြစ်သော မြို့နယ်အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း ကျေးရွာ သီးနှံထုတ်ကုန် အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်မည့် စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် မြောင်းဆယ်ခြင်း ၊ ရေ ထိန်းနံရံ တည်ဆောက်ခြင်း တို့အတွက် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်း အမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါ ခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ အတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည် -

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေး စသည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲ မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြသောသတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန် ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီး ကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီ အစဉ် များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းတွင်းလမ်းျင်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ကျေးရွာသူ/ သားများထံမှထည့်ဝင်ငွေကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများ ထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် လမ်းပေါ်ဖြတ်သန်း သွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ် မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာကြည့်တိုက်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လူငယ်စာကြည့်တိုက်အသင်း ဟူ၍ ဖွဲ့စည်း တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစ ကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်း များဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ် သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင် အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည် ဆောက် ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်းများ ဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည် -

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှု အတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ၊ ၃ မျက်နှာ ခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား ဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင်

အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/ သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက် မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ် တွေ့ဆုံ ပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေး တင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်း များမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ
(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(င) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလ တွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကုက္ကိုရကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	လက်ရှိအခြေအနေ၊ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ သောအကြောင်းရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ် စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	စိုက်ပျိုးရေးပြတ် လပ် ခြင်း၊ မလုံလောက် ခြင်း	- မြောင်းပျက်စီးခြင်း - မင်းလှကန် ရေပြတ်လပ်ချိန် - မိုးခေါင်ခြင်း - စိမ့်စမ်းရေမရှိခြင်း - မြေအောက်ရေတူး ဖော်ရရှိနိုင်သော် လည်းရေငန်အထွက် များခြင်း	မြောင်းများရှိခြင်း	ငွေအရင်းအနှီးလုံ အပ်ခြင်း	- မြောင်းများပျက်စီး နေခြင်းအားဆည်း မြောင်းဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ပြန် လည်ပြုပြင်ခြင်း - တောင်သူအစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း	- စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက် စွာရရှိရေးစီမံချက် - နံပါတ်(၅)မြောင်း အားပြန်လည်ပြု ပြင်ခြင်း - ချောက်တောင် မြောင်းအားနှစ်ခွဲမှ သုံးခွဲထိပြန် လည်ပြုပြင်ခြင်း
၂	သီးနှံအရှုံးပေါ်ခြင်း၊ အမြတ်နည်းခြင်း	- အသေးစားဈေးငွေ များရှိသော်လည်း ဈေးငွေကာလတို သဖြင့်သီးနှံပေါ်ချိန် တွင်ဈေးနှိမ်ခံ၍ ရောင်းထုတ်ရခြင်း၊ - လက်ရှိဈေးငွေဝန် ဆောင်မှုများမှအတိုး နှုန်းသက်သာသော ကာလရှည် ဈေးငွေ မရရှိခြင်း	- စိုက်ပျိုးမြေရှိခြင်း - လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ကိုင်သူများ ရှိခြင်း - သွင်းအားစုများရှိ နိုင်ခြင်း - သီးနှံဈေးကွက်ရှိ ခြင်း	ခါတ်မြေဩဇာ၊ ဆေးများနှင့် အ ခြားအရင်းအနှီး များအတွက် ရင်းနှီးငွေမလုံ လောက်ခြင်း	- စိုက်ပျိုးရေးဆေး များကိုစနစ်တကျ လုံလောက်စွာသုံးစွဲ ခြင်း - သွင်းအားစုများ အားအချိန်မှီစီမံ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း - သီးနှံများအားသို လှောင်ထားနိုင်၍ ဈေးကောင်းချိန် မှာရောင်းချခြင်း	အတိုးနှုန်းသက်သာ သောနှစ်ရှည်ဈေးငွေ ရရှိနိုင်ရန် အရေးဆိုခြင်း (သို့) လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း

စဉ် လက်ရှိအခြေအနေ၊ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ သောကြောင်းရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ် စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းများ
၃ မြေဆီလွှာ မကောင်းခြင်း	မြေဆီလွှာညံ့ခြင်း ကြောင့် ဓါတ်မြေသြဇာ နှင့် စိုက်ပျိုးရေး ဆေး ပစ္စည်းများကို အားထားအသုံးပြု နေရခြင်း	- ရေငန်ဒေသဖြစ်ခြင်း - ဓါတ်မြေသြဇာအသုံး များခြင်း - သဘာဝမြေသြဇာပြု လုပ်နည်းအားကျယ် ပြန့်စွာမသိခြင်း	သဘာဝမြေသြဇာ ပြုလုပ်နည်းအား သိသော်လည်း လယ်ယာမြေအား လုံးလွှမ်းခြုံအောင် မထုတ်လုပ်နိုင် ခြင်း	- သဘာဝမြေသြဇာ ပြုလုပ်နည်းအသိ ပညာပေးသင်တန်း များပို့ချပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများ အားချိတ်ဆက်ခြင်း - တောင်သူအစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း - သဘာဝမြေသြဇာ ပမာဏများများပြု လုပ်နိုင်ရေး စုပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်း	သဘာဝမြေသြဇာ ပြုလုပ်နည်းအသိပညာ ပေးသင်တန်းများပို့ ချခြင်း
၄ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင် လိုခြင်း	- နေ့စားအလုပ်သမား များခြင်း - စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းမှ	- မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း အားစိတ်ဝင်စားခြင်း - မွေးမြူရေးအတွက် စားကျက်မြေများ	- ငွေအရင်းအနှီး လိုအပ်ခြင်း - ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု များရှိသော်	မွေး/ကုဋ္ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မျိုး ကောင်းမျိုးသန့် နှင့် နည်းပညာများ နည်းပညာများ	အတိုးနှုန်း သက်သာသော ကာလရှည် ချေးငွေရှိရန်

စဉ် လက်ရှိအခြေအနေ၊ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ သောအကြောင်းရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ် စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းများ
၅	မိုးတွင်းကာလတွင် စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း နှင့် မြို့ပေါ်သို့ သွား လာရန် ခက်ခဲခြင်း	မင်းလှကန်ရေပိုလွှဲ မှရေလွှတ်များသော ကြောင့်မြို့သို့သွား ရာလမ်းပေါ်သို့ ရေကျော်ခြင်း	တံတားဆောက်မည် ဆိုပါကဆောက်လုပ်ရ န်လိုအပ်သော သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ခြင်း	ငွေကြေးလုံလောက်မှု မရှိခြင်း နည်းပညာမရှိခြင်း	အရေးဆိုခြင်း (သို့) လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း
၆	ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း	ရရှိခြင်း	လည်းကာလကို တောင်းခြင်း၊ အတိုးများခြင်း	ရယူဆောင်ရွက်ခြင်း အတိုးနှုန်းသက် သာသောကာလ ရှိသည့်ချေးငွေ (လည်ပတ် ရန်ပုံငွေ) ထူ ထောင်နိုင်ရန်ငွေ ကြေးအထောက်အပံ့ ပေးနိုင်မည့် မြို့ နယ်အဖွဲ့အစည်း များ၊ အခြား အဖွဲ့ အစည်း များအား ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ဆိုင်ရာအသင်းဖွဲ့ စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	ရယူဆောင်ရွက်ခြင်း အတိုးနှုန်းသက် သာသောကာလ ရှိသည့်ချေးငွေ (လည်ပတ် ရန်ပုံငွေ) ထူ ထောင်နိုင်ရန်ငွေ ကြေးအထောက်အပံ့ ပေးနိုင်မည့် မြို့ နယ်အဖွဲ့အစည်း များ၊ အခြား အဖွဲ့ အစည်း များအား ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ဆိုင်ရာအသင်းဖွဲ့ စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	လက်ရှိအခြေအနေ၊ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ သောကြောင်းရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ် စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းများ
-----	---	--	--	--	-----------------------------	--

ပါဝင်နိုင်ခြင်း

- စားမှုများသော
ကြောင့်အနိမ့်ပိုင်းသို့
ကျနေခြင်း
- အခြားလမ်းမရှိခြင်း
 - မိမိတို့ကျေးရွာ
သာမကအခြားကျေး
ရွာ(၂)ရွာမှလည်း
အသုံးပြု၍သွားလာ
နေရခြင်း

- ၆ မိုးတွင်းကာလတွင်
ကျေးရွာအတွင်းသို့
ရေဝင်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေး
ပျက်ခြင်း
- မင်းလှကန်ရေပိုလွှဲမှု
ရေလွှတ်များ
သောအခါရေထိန်း
တံခါးတွင်ရေထိန်းနံရံ
မရှိခြင်း

- ရေထိန်းနံရံတည်
ဆောက်ရန်သွင်းအား
စုများလွယ်ကူစွာ
ရရှိနိုင်ခြင်း
- လုပ်အားရရှိနိုင် ခြင်း
- ငွေကြေးလုံ
လောက်မှုမရှိခြင်း
- နည်းပညာလို
အပ်ခြင်း
- နည်းပညာ၊
ငွေကြေးထောက်ပံ့
ပေးနိုင်သည့်
မြို့နယ်အဖွဲ့အ
စည်းနှင့်ချိတ်
ဆက်၍ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ရေထိန်းနံရံတည်
ဆောက်ခြင်း

- ၇ ရွာအတွင်းအဓိကလမ်း
များဆုံးရွာစွာပျက်စီး
နေခြင်း

- ပြုပြင်ခြင်း၊အဆင့်
မြှင့်တင်ခြင်းများ
မပြုလုပ်နိုင်ခြင်း
- နဂိုလမ်းရိုးရှိနေ ခြင်း
- လမ်းတည်ဆောက်ရန်
လိုအပ်သော
သွင်းအားစုများ
အားလွယ်ကူစွာ
ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း

- ငွေကြေးလုံ
လောက်မှု မရှိခြင်း
- နည်းပညာလို
အပ်ခြင်း
- နည်းပညာ၊
ငွေကြေးထောက်ပံ့
ပေးနိုင်သည့် မြို့
နယ်အဖွဲ့အစည်း နှင့်
ချိတ်ဆက်၍ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ရွာတွင်းလမ်းခင်း
ခြင်း

စဉ်	လက်ရှိအခြေအနေ၊ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ သောအကြောင်းရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ် စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းများ
-----	---	---	---	--	-----------------------------	--

၈	ကျေးရွာစုပေါင်း ခန်းမအဆောက် အဦလိုအပ်နေခြင်း	ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ဆိုင်ရာကာကွယ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စ များလာရောက် ဆောင်ရွက်ရာတွင်စု ဝေးရာနေရာမရှိခြင်း	ကျေးရွာပိုင် မြေ နေရာရရှိနိုင်ခြင်း	ငွေကြေးလုံ လောက်မှုမရှိခြင်း	- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် ငွေကြေး ထောက်ပံ့ပေးနိုင် သည့်အဖွဲ့အစည်း များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ခြင်း - အဆောက်အဦ မြေနေရာအတွက် ယိုယွင်းပျက်စီး နေသော သမဝါ ယမအဆောက်ဦ နေရာ၌ ပြန်လည် ဆောက်လုပ်နိုင်ရေး သဘော တူညီ ချက်ရယူခြင်း	ကျေးရွာခန်းမ အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ခြင်း
၉	အမျိုးသမီးများ လုပ်အားခနည်းခြင်း နှင့် ဝင်ငွေနည်းခြင်း	- နေစားလုပ်အားခမမှ အမျိုးသားလုပ် အားခအောက် လျော့နည်းခြင်း - တောင်ယာလုပ်ငန်း များတွင်သာ	- ဆံပင်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်း - ဆံပင်လုပ်ငန်းတွင် အမျိုးသမီးများ အတွက် လုပ်အားခ ပိုမို ရရှိခြင်း	- လုပ်ငန်းချဲ့ထွင် နိုင်ရေးအတွက် ရင်းနှီးငွေမလုံ လောက်ခြင်း - ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုများ	အတိုးနှုန်းသက် သာသောကာလ ရှည်ချေးငွေ (လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ) ထူထောင်နိုင်ရန် ငွေကြေးအထောက်	အတိုးနှုန်းသက်သာ သောကာလရှည် ချေးငွေရရှိရန် အရေးဆိုခြင်း (သို့) လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း

စဉ် လက်ရှိအခြေအနေ၊ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ သောကြောင်းရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ် စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းများ
လုပ်ကိုင်ရခြင်း	- ဆံပင်လုပ်ငန်း နည်းစနစ်များ သိခြင်း - အမျိုးသားများပါ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိသော်လည်း အတိုးများ၍ ကာလတိုခြင်း	- အပံ့ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများအခြားအဖွဲ့အစည်းများအား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း - ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ဆိုင်ရာအသင်း ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	အပံ့ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများအခြားအဖွဲ့အစည်းများအား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	
၁၀ လူငယ်များအသိပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း	- စာပေဗဟုသုတ များ ရှာဖွေလေ့လာရန် အခွင့်အလမ်း မရှိခြင်း - စာကြည့်တိုက်ရှိ သော်လည်းစာအုပ် နည်းခြင်း၊လေ့လာဖတ်ရှုရာ နေရာ ချို့ယွင်းပျက်စီးနေခြင်း	- စာပေဖတ်ရှုလေ့ လာရန်စိတ်ပါဝင်စားကြခြင်း - စာကြည့်တိုက် ရှိခြင်း	စာကြည့်တိုက် သည် နေရာကျဉ်း ခြင်း၊ အဆောက်အအုံ မှာချို့ယွင်းပျက်စီးနေခြင်း၊ ပြုပြင်ရန်ငွေကြေး မလုံလောက်ခြင်း	- စာဖတ်သူအစုအဖွဲ့များဖွဲ့စည်း၍ တစ်ဦးတစ်အုပ်ကျ (သို့) တစ်ဖွဲ့တစ်အုပ် ကျ ဝယ်၍ လဲလှယ် ဖတ်ရှုခြင်း၊ - စာကြည့်တိုက် အားရွာလယ် သမအဆောက်အအုံနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ ဖွင့် လှစ်ခြင်း	- လူငယ်များအသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် - စာကြည့်တိုက် အခြေခံ အဆောက်အအုံအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း - စာပေဟောပြောပွဲများကျင်းပပေးခြင်း

စဉ်	လက်ရှိအခြေအနေ၊ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ သောအကြောင်းရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ် စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး၊ အဟန့်အတားများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းများ
၁၁	အားကစားကွင်း များပုံစံတကျ မရှိခြင်း၊ ပစ္စည်း မပြည့် စုံခြင်း	- အားကစား အတွက် ထောက်ပံ့ အားပေးမှုအား နည်းခြင်း - ဝင်ငွေနည်းပါးကြခြင်း ကြောင့် အားကစား မြှင့်တင်ရေးအတွက် အလေးထားမှု နည်းခြင်း	- အားကစားစိတ်ပါ ဝင်စားသော လူငယ်များရှိခြင်း - ဘောလုံးကွင်း ကျယ် ရှိခြင်း - ဖူဆယ်ဘောလုံး၊ ခြင်းလုံး၊ ဘောလုံး အားကစားများ အားစိတ်အား ထက်သန်စွာ ကစားကြခြင်း	ငွေကြေးထောက်ပံ့ မှုအားနည်း ခြင်း	အားကစားပစ္စည်းအ စုံအလင် ရရှိ နိုင်ရေး အတွက် ရန်ပုံငွေထူထောင် ခြင်း	- အားကစားဖွံ့ဖြိုး ရေးစီမံချက် - နစ်စဉ် ဘက်စုံ အားကစားပွဲများ ကျင်းပ ခြင်း - လူငယ်များစုဖွဲ့ ချီ လေ့ကျင့် ကစားနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း
၁၂	အရေးပေါ်လူနာများ အတွက် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းလက်လှမ်းမီမှု အားနည်းခြင်း	- မြို့ပေါ်ဆေးရုံတွင် သွားရောက်ကုသမှုခံ ယူရခြင်း - မြို့ပေါ်သို့သွားရန် ကျေးရွာတွင်းမော် တော်ယာဉ် မရှိ ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်၊ နွားလှည်းများသာ အားထားနေရခြင်း - ကျေးရွာတွင်းဆေး ပေးခန်းမရှိခြင်း	- ကျေးရွာနှင့်မြို့ပေါ် သို့ ဆက်သွယ်ရာ လမ်းကောင်းမွန်ခြင်း - ကားမောင်းတတ် သောကားမောင်းလိုင် စင်ရသောသူ များရှိခြင်း - ပရဟိတစိတ် ကူညီစိတ် ပြင်းပြ ခြင်း - ရှေးဦးသူနာပြု	အရေးပေါ်လူနာ များအားသယ် ယူပို့ဆောင်နိုင် ရေးအတွက် လူနာတင်ယာဉ် ထူထောင်ရန် ငွေကြေးမလုံ လောက်ခြင်း	- လူမှုကူညီရေး အသင်းအဖွဲ့ ထူ ထောင် ခြင်း - ငွေကြေးအကူ အညီထောက်ပံ့ ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့ အစည်းများအားချိတ် ဆက်ခြင်း - ရှေးဦးသူနာပြု နည်းအားစိတ်ပါ ဝင်စားသူများ	- ကျေးရွာကျန်းမာ ရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ ချက် - လူနာတင်ယာဉ် တည်ထောင် ခြင်း - ရှေးဦးသူနာပြု သင်တန်းပေး ခြင်း

အကောင်အထည်ဖော်ရန်
စီမံချက်များနှင့်
လုပ်ငန်းများ

ဖြေရှင်းရန်
နည်းလမ်းများ

အတားအဆီး!
အဟန့်အတားများနှင့်
စိန်ခေါ်မှုများ

ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်
အထောက်အပံ့ ဖြစ်
စေမည့် အခြေအနေ
ကောင်းများ

အခက်အခဲ၊
ပြဿနာများကိုဖြစ်စေ
သောအကြောင်းရင်း

လက်ရှိအခြေအနေ၊
အခက်အခဲနှင့်
ပြဿနာ

စဉ်

တက်ရောက်နိုင် ရန်
သက်ဆိုင်ရာ
အဖွဲ့အစည်းနှင့်
ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း

နည်းအားတတ်
မြောက်လိုခြင်း

- အနီးဆုံးကျေးရွာ
ဆေးလေးခန်းတွင်
ဆေးဝန်ထမ်း၊
ဆေး၊စက်ကိရိယာ
အလုံအလောက်
မရှိခြင်း
- တာဝန်ကျ ဆေး
ဝန်ထမ်း အချိန်မှန်
မရှိခြင်း၊ ကုသနိုင် မှု
စွမ်းရည် မပြည့်ဝ ခြင်း
- တခါတရံ ပိုးထိ
သူများ ရှိခြင်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ သာစည်မြို့နယ်၊ ကုက္ကိုစုကျေးရွာအုပ်စု၊ ကုက္ကိုစုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	ရာခိုင်နှုန်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၈	၁၃	၂၁	၂%
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၀	၁၈	၃၈	၃%
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၅၄	၅၁	၁၀၅	၁၀%
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၆	၄၈	၉၄	၉%
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၃၄၀	၃၉၉	၇၃၉	၆၉%
၆၅ နှစ် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃၆	၄၃	၇၉	၇%
စုစုပေါင်း		၅၀၄	၅၇၂	၁၀၇၆	
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၂၂၅			
တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ		၄.၇၈			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာ၊ ကုက္ကိုစုကျေးရွာအုပ်စု၊ သာစည်မြို့တွင် အိမ်ခြေ (၂၂၅)၊ အိမ်ထောင်စု (၂၂၅)၊ လူဦးရေ ကျား (၅၀၄) ဦးနှင့် မ (၅၇၂) ဦး စုစုပေါင်း (၁၀၇၆) ဦး ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေအနေဖြင့် (၄.၇၈) ဦး တွေ့ရှိရပြီး မြန်မာနိုင်ငံ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေစံနှုန်း (၅) ဦး အောက် (၀.၂၂) ဦး လျော့နည်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်ဖြစ်သော (၁၅) နှစ်မှ (၆၄) နှစ်ထိ အရွယ် လူဦးရေမှာ ကျေးရွာတွင်း စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၆၉%) ခန့် ရှိသောကြောင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေး၊ ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် အလားအလာ ရှိပါသည်။ သက်ကြီး ရွယ်အိုအရွယ် အသက် (၆၅) နှစ်နှင့် အထက်အရွယ် လူဦးရေမှာ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၇%) ရှိနေ သည်ကို တွေ့ရှိရခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ယေး (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ် ထောင် စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၀၅	၂၂၂	၁၈	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၉၁	၁၅၁	၂၃	မြင့် ☒ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	၁	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	၁	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁၀	၁၀	၁၄	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	၂	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	၁	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
၁၁	လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၉	၁၃	၂၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၇	၇	၇၀	မြင့် ☒ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁	၃	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	၇	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	၂	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	၄	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
၁၇	ပညာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	၅	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
၁၈	ကျန်းမာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၂၀	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	☒
	အလုပ်သမား / ကျပ်စား / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	၂	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	၂၇	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း	၂၂၅	၄၀၆	၂၀၀	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဓိကအလုပ်အကိုင်အဖြစ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း အား အိမ်ထောင်စု (၈၇%) မှ အများဆုံးအားထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၄၇%)၊ အလုပ်သမားနေစား အဖြစ် (၄၀%) လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအား ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု များရှိသော်လည်း ကျတ်တီးမြေများ များသောကြောင့် ဓါတ်မြေဩဇာ၊ စိုက်ပျိုးရေးဆေးဝါး၊ သီးနှံမျိုးစေ့ စသည့် သွင်းအားစုများ ပြည့်စုံစွာ မရင်းနှီးနိုင်သည့်အတွက် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းနိမ့်ပြီး လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ သုံးစွဲမှုမရှိသဖြင့် နေ့စားအလုပ်သမားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရန်မှာ အခွင့်အလမ်းမြင့်ပါသည်။ အဓိက အလုပ်အကိုင်အဖြစ် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ ကားမောင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်း သာရေးနာရေးထမ်းပမ်းချက်လုပ်ငန်းတို့လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထို့ပြင် ကုန်စုံဆိုင်ဖွင့်ခြင်း၊ ဈေးရောင်းခြင်း၊ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများ ဘုရားပန်းရောင်းခြင်းများကိုလည်း အဓိက အလုပ်အကိုင် အဖြစ်သော် လည်းကောင်း၊ အဓိကမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ်သော်လည်းကောင်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဘုရားပန်း ရောင်းခြင်း၊ ဆံပင်ရှင်းခြင်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် ငွေအရင်းအနှီးမများခြင်း၊ လုပ်ငန်းတွင်ကျယ်လာခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မြင့်မားပြီး အဓိကမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ အများဆုံး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ စက်ရုံများ၊ မန္တလေးမြို့ကြီးများရှိ ချိုချည်စက်ရုံ၊ သာစည်မြို့နယ်တွင်းရှိ ပြင်ညောင်ဘိလပ်မြေစက်ရုံ စသည့် စက်ရုံများတွင် အလုပ်သမားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြသူများ အစိုးရဝန်ထမ်းများအနေ ဖြင့်လည်း ကျောင်းဆရာမဝန်ထမ်းများ၊ စစ်အရာရှိ၊ တရားရုံးစာရေး၊ မြေစာရင်းရုံးစာရေး ဝန်ထမ်းများ အနည်းငယ်ရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် ကျေးရွာ၏ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ အခြေအနေကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်း ခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ် လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၆၀၀၀	၇၀၀၀	၅၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်ယာနေ့စားတစ်ရက်လုပ်အားခများအနေဖြင့် ကျားမမခွဲခြားဘဲ တန်းတူ ရရှိပြီး သီးနှံဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် လုပ်သားရရှိနိုင်မှုပေါ်မူတည်၍ အနည်းအများကွာခြားသွားပါသည်။ ပန်းရံ နေ့စားတစ်ရက် လုပ်အားခများအနေဖြင့် ပညာရှင်လုပ်သားနှင့် ရိုးရိုးအလုပ်သမား ကွဲပြားပြီး အမျိုးသမီး ပန်းရံပညာရှင်လုပ်သား မရှိခြင်း၊ ခွန်အားသုံးရသော လုပ်ငန်းများဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ကျား/မ လုပ်အားခမှာ အနည်းအများ ကွာခြားသွားပါသည်။ လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးဖြစ်သော ဆံပင်ရှင်းခြင်းသည် ကျား/မ တန်းတူ လုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး မိမိ လုပ်အားပေါ်မူတည်၍ တစ်ရက်လုပ်အားခမှာ အနည်း အများရှိနိုင်ပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
လယ်မြေ	၂၁၀	ကောင်း ☐	သင့် ☒	ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၆၆၂	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☒

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ခနီတောမြေ		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	၂	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☒
မြေလွတ် မြေလပ်	၁	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☒
စုစုပေါင်း	၈၅၅	☒		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတည်ရှိရာ ရေမြေသဘာဝသည် အပူပိုင်းမိုးနည်းဒေသ၊ ရေငန်ဒေသဖြစ်ပြီး လယ်မြေ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့်သာကောင်းမွန်ပြီး တောင်ယာ/ ယာမြေ မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးညံ့ပါသည်။ အများစုမှာ ကျတ်တီးမြေများဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး မလုံလောက်ပါ။ သီးနှံလုံးဝမစိုက်ပျိုးနိုင်သော ယင်းတောင်ယာမြေများသည် မြေလွတ်မြေလပ်အဖြစ် ရှိနေပြီး စားကျက်မြေ အဖြစ်လည်း အသုံးပြုကြပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☒ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☒ မရှိ ☐	☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များဖြစ်သော မြေစာမြက်၊ ဆူးလေးပင်၊ မြင်းခွာရွက်၊ ဆင်ထုံးမနွယ်၊ ကြိတ်မှန်၊ ဘီးစက်ပင်၊ ဆူးပတောင်း၊ တစောင်းလပတ်၊ ဧကရာဇ်၊ တောဇီးဖြူ၊ အုန်းနှံပင်၊ ကတက်ပင် စသည့် အပင်မျိုးစိတ်များပေါက်ပြီး ဆေးဘက်ဝင်အပင်အဖြစ် လွယ်ကူစွာ

အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ အနေဖြင့် ယုန်၊ တောခွေး၊ မြွေ၊ ကြွက်၊ တောက်တဲ့၊ ရှဉ့်၊ ဗျိုင်း၊ ဇရက်၊ ကျီးကန်း၊ ဂျိုးငှက်၊ မြွေပါ စသည်တို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင့်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	(၂၀-၁၀) ဧက	(၁၀-၅) ဧက	(၅-၁) ဧက	၁ ဧက အောက်
အိမ်အခြေအနေ	- သွပ်မိုး/ကာလာသွပ်မိုး - ထရံကာ/ အုတ်တက် - တမံသလင်း/ ပျဉ်ခင်း - (၁) ထပ်/ (၂) ထပ်	- သွပ်မိုး - ထရံကာ - ပျဉ်ခင်း/ ဝါးကြမ်းခင်း - (၁) ထပ်/ (၂) ထပ်	- သွပ်ညှပ်မိုး - ထရံကာ - ဝါးကြမ်းခင်း - (၁) ထပ်	- သက်ကယ်မိုး - ထရံကာ - အုတ်တက် - မြေစိုက် - (၁) ထပ်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	- လက်တွန်းထွန်စက် (၁/၂) စီး - ၁၂/၁၃ HP ရေစုပ်စက် (၁) ခု - နွားစာစဉ်းစက် (၁) ခု	- ၅/၆ HP ရေစုပ်စက် (၁) ခု - ခြေနင်းရေတင် စက် - နွားတစ်ရှဉ်းနှင့် လယ်ထွန်လှည်း	- တံစဉ် - ပေါက်ပြား - ထွန်ခြစ် - ဓား	- တံစဉ် - ပေါက်ပြား - ထွန်ခြစ် - ဓား
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု	- သုံးဘီးဆိုင်ကယ် - ဆိုင်ကယ် (၁/၂) စီး - စက်ဘီး (၁/၂) စီး - TV (၁) ခု၊ Portable TV (၁) ခု - စလောင်း - ဖုန်း (၃) လုံး	- သုံးဘီးဆိုင်ကယ် - ဆိုင်ကယ် (၁) စီး - စက်ဘီး (၁) စီး - TV (၁) ခု၊ Portable TV (၁) ခု - ခု - ဖုန်း (၂) လုံး	- ဆိုင်ကယ် (၁) စီး - စက်ဘီး(၁)စီး - Portable TV (၁) ခု - ဖုန်း (၁) လုံး	- စက်ဘီး (၁) စီး - ဖုန်း (၁) လုံး
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	- တောင်သူ - ကုန်စုံဆိုင်	- တောင်သူ - သီးနှံပွဲစား - ဝါရောင်းဝယ်ခြင်း - ဆံပင်ရောင်းဝယ် ခြင်း	- တောင်သူ - နေ့စားအလုပ် သမား (ပန်းရုံ၊ လက်သမား၊ ဆံပင်ရှင်း)	- နေ့စားအလုပ်သမား (တောင်ယာ၊ ပန်းရုံ၊ လက်သမား၊ ဆံပင်ရှင်း) - တပိုင်တနိုင် ငါးမွေးခြင်း
အိမ်ထောင်စု	၂၅ ၁၁%	၄၅ ၂၀%	၇၀ ၃၁%	၈၅ ၃၈%

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေအား ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် ဥစ္စာဓနအဆင့် (၁) တွင် အိမ်ထောင်စု (၁၁%) ၊ ဥစ္စာဓနအဆင့် (၂) တွင် အိမ်ထောင်စု (၂၀%) ၊ ဥစ္စာဓနအဆင့် (၃) တွင် အိမ်ထောင်စု (၃၁%) ၊ ဥစ္စာဓနအဆင့် (၄) တွင် အိမ်ထောင်စု (၃၈%) ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများတွင် အလုပ်အကိုင် (၂) ခု၊ (၃) ခုခန့် လုပ်ကိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

(ဥစ္စာ ဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၄၂	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = ၄၂ လုပ်အားခကြိုယူ = ၂၂
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၄	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = ၄ လုပ်အားခကြိုယူ = _____

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာဓနအဆင့် (၃) ၏ ၃၀% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု ၂၁ စုနှင့် ဥစ္စာဓနအဆင့် (၄) ၏ ၃၀% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု ၂၅ စုစုစုပေါင်း ၄၆ စုအား စစ်တမ်းကောက်ယူရာ ၄၆ စုလုံး သည် ငွေကြေးချေးယူ၍ ဖြေရှင်းကြပြီး လုပ်အားခကြိုယူ ဖြေရှင်းသူများမှာ ၄၈% ခန့်သာ ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ချေးယူရခြင်းမှာ ဝမ်းစာရေး၊ ကျန်းမာရေးအတွက် အများဆုံးဖြစ်ပြီး ၊ ပညာရေးနှင့် ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်၊ နေထိုင်ရေးနှင့် အခြားပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန်အတွက် လည်း ချေးယူကြပါသည်။ ဥစ္စာဓန အဆင့် ၃ နှင့် ၄ ရှိ အိမ်ထောင်စုအများစုသည် နေ့စားအလုပ်သမားများပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနည်းပါးချိန်ကာလတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိပေ။ ဆံပင်ရှင်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများသည် အလုပ်စလုပ်ချိန်မှ အလုပ်သိမ်းသည်ချိန်ထိ အချိန်ပြည့် ထိုင်ရခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးများ အဆစ်အမြစ် ရောင်ခြင်း၊ လေးဖက်နာရောဂါဖြစ်ခြင်း ကြုံတွေ့ရပြီး ဝင်ငွေရသော်လည်း ကျန်းမာရေးစရိတ်

မဖူလုံခြင်းကြောင့် ချေးယူရပါသည်။ အခြား ကျန်းမာရေးကုသနေသူများလည်း ကျန်းမာရေးစရိတ်အတွက် ချေးယူပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၃	၃	၆
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်		၁	၁
အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၂၂		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၃		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်မှာ ၆ ဦး ရှိပြီး အလုပ်အကိုင် ကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြပြီး အခက်အခဲရှိပါက ရပ်ရွာဆွေးမျိုးကူညီစောင့်ရှောက်မှု ရရှိကြပါသည်။ မိသားစုမရှိသော အသက် (၆၀) ခန့်ရှိ မွေးရာပါ ပိုလီယိုရောဂါခံစားနေရသော မသန်စွမ်းပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးသာရှိပြီး ကျေးရွာမှ စောင့်ရှောက်ကူညီပေးပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၇	ငလျင်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ✓	မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားနပ်ရိက္ခာမလုံမှုသည် အဆင်မပြေသောအိမ်ထောင်စုများတွင် အနည်းငယ် တွေ့ရပြီး ယင်းကြောင့် အလုပ်အကိုင်ဝင်ငွေ ပိုမိုကျပ်တည်းစေပါသည်။ သဘာဝ အရင်းအမြစ်အနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအား မင်းလှကန်ရေအား အားထားအသုံးပြုရပြီး ရေလွှဲမြောင်း မကောင်းသောဧရိယာဘက်တွင် စိုက်ပျိုးရေးမလုံလောက်ပေ။ မြေအောက်ရေအသုံးပြုသော်လည်း ရေငန်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး မရရှိမှုကြောင့် မိုးရေအားထား၍ ရာသီသီးနှံ စိုက်ပျိုးရသော အိမ်ထောင်စု များ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကန်ရေ အားထားရသောဒေသဖြစ်၍ မိုးခေါင်လျှင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း မဖြစ်ထွန်းသည့်အတွက် အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများမှာ အခြားအလုပ်အကိုင်အား အခြားဒေသသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်ရပါသည်။ မီးဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုနည်းပြီး ကျေးရွာ၏ စည်းရုံးမှု၊ တားဆီးနိုင်မှုကြောင့် ထိခိုက်မှု နည်းပါးပါသည်။ အပူပိုင်းရေငန်ဒေသဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးမြေ မြေဆီလွှာ ပျက်စီးပြီး စိုက်ပျိုးရေးဆေး အလုံအလောက် အသုံးမပြုနိုင်သော တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖြစ်ထွန်းမှု ထိခိုက်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ငှက်ဖျားရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပြီး ကုသမှုလက်လှမ်းမီပါသည်။ တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှုအနေဖြင့် နှစ်စဉ် ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး ကြိုတင်ကာကွယ်နည်းထက် ကုသမှုနည်းလမ်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြပါသည်။ ငွေကြေးမလုံလောက်မှုကြောင့် မကုသနိုင်သည့် ထိခိုက်အိမ်ထောင်စုမှာရှိသော်လည်း နည်းပါးပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			
၁	လူငယ်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ✓	မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ✓
၈	မြေနှိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒ မရှိ ☐
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒ မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒ မရှိ ☐
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၁၉	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် တောင်ယာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ရာတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်သားအင်အား နည်းမှုကြောင့် လုပ်ငန်းအနည်းငယ် ထိခိုက်ပါသည်။ ငါးကန်သည် ရေလွှဲမြောင်းကြီးရှိရာဘက်တွင်ရှိပြီး မိုးရာသီ ရေလျှံချိန်တွင် ရေကြီးထိခိုက်မှု အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းအလုပ်သမားများသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး၏ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးချိန်တွင် ဝင်ငွေနည်းပါးမှုကြောင့် စားဝတ်နေရေး ထိခိုက်မှု အနည်းငယ် ရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လူမှုရေးအသင်း အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐	၅၀	၇၀	၁၂၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☒ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☒	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၂	ဓမ္မစကြာ ဝတ်ရွတ်အသင်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☒		၃၀	၃၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☒	ကောင်း ☒ သင့် ☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု (မှန်ရာတစ် ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
						စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည်။
 (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်တူကိုယ်ထအဖွဲ့။
 (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့ နှင့် ဓမ္မာစကြာဝတ်ရွတ်အသင်း ဟူ၍ (၂) ဖွဲ့ရှိပါသည်။ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့တွင် ကျေးရွာတွင်းရှိ အပျို၊ လူပျိုအရွယ်စုံ အား ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ကျေးရွာတွင်း သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စရပ်များ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပရဟိတလုပ်ငန်း များတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဓမ္မာစကြာဝတ်ရွတ်အသင်းအဖွဲ့တွင် ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီး (၃၀) ဦးခန့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဘာသာရေး အသင်းအဖွဲ့ကောင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	တရုတ်ဘဏ် ချေးငွေအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☒ ၄ ☒ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၂		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ - ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ - Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန် ချက်များဖြင့် ပြဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သော တရုတ်ဘဏ်ချေးငွေအဖွဲ့ တစ်ခုသာ ရှိပါသည်။ တရုတ်ဘဏ်ချေးငွေသည် သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်သော အစိုးရ စီမံကိန်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်ဘဏ် ချေးငွေအဖွဲ့သည် ချေးငွေလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ချေးငွေကာလ (၆) လ၊ အတိုးနှုန်း ၁.၅ ကျပ် နှင့် တစ်ဦးလျှင် တစ်သိန်းစီ ဖြင့် ချေးယူသူဦးရေ (၁၀၀) ဦးခန့် ချေးယူထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၇၈	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၄၆	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧက ကြား	၅၃	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၃၃	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၅	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၂၂၅	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေမဲ့ယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး ၃၅% ၊ တောင်သူငယ် အိမ်ထောင်စုမှာ ၂၄%၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ အိမ်ထောင်စုမှာ ၂၀%၊ တောင်သူလတ် အိမ်ထောင်စုမှာ ၁၅% နှင့် တောင်သူကြီးအိမ်ထောင်စုမှာ ၇% စသည်ဖြင့် အသီးသီးရှိပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၈၆၂.၅၂	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
၅	အဝီစိတွင်း	၂၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
၆	လက်ငင် ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိတောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးမြေဧက အားလုံးအား မင်းလှကန် ရေပို့လွှဲမှု ပေးဝေသော ရေသွင်းမြောင်းကို အားထားအသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မင်းလှကန်သည် ရာသီ အလိုက် မိုးများချိန်တွင် စိုက်ပျိုးရေး ပေါများပြီး မိုးနည်းချိန်တွင် ရေသွင်းမြောင်းများ ပိတ်ဆို့ပျက်ယွင်းမှု ကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေဧကအားလုံး မလွှမ်းခြုံနိုင်ပေ။ အဝီစိတွင်းများရှိသော်လည်း ရေငန်ထွက်များပြီး စိုက်ပျိုး

ရေ မလုံလောက်ပေ။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအား စုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၁၀၀	တင်း	၆၀	၈၀	၇၅	ဝါဆို	သီတင်းကျွတ်	မြင့် ✓ လတ် □ နိမ့် □	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
ငရုတ်	၂၀၀	ပိဿာ	၅၀	၁၀၀	၇၅	နယုန်	တော်သလင်း	မြင့် ✓ လတ် □ နိမ့် □	မြင့် □ လတ် ✓ နိမ့် □
နှမ်း	၈၀၀	တင်း	၁	၃	၂	ကဆုန်	ဝါခေါင်	မြင့် □ လတ် ✓ နိမ့် □	မြင့် ✓ လတ် □ နိမ့် □
ဝါ	၁၀၀	ပိဿာ	၆၀	၁၅၀	၁၀၅	တပေါင်း	နယုန်	မြင့် □ လတ် ✓ နိမ့် □	မြင့် ✓ လတ် □ နိမ့် □
ကုလားပဲ	၈၀၀	တင်း	၅	၈	၆.၅	တန်ဆောင်မုန်း	နတ်တော်	မြင့် □ လတ် ✓ နိမ့် □	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးသီးနှံအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ များများမလိုအပ်သော နှမ်းနှင့် ကုလားပဲကို အားထားစိုက်ပျိုးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ နှမ်း၊ ဝါနှင့် ကုလားပဲသည် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုသုံးစွဲမှုများဘဲ နှမ်းနှင့် ဝါသည် အမြတ်ရရှိမှုများပါသည်။ ကုလားပဲသည် သီးနှံပေါ်ချိန် ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုကြောင့် အမြတ်နည်းပါသည်။ စပါးနှင့် ငရုတ်စိုက်ပျိုးခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုအသုံးပြုမှုများပြီး ငရုတ်သည် အမြတ်ရရှိမှု အသင့်အတင့် ရှိပြီး စပါးသည် ဖြစ်ထွန်းမှုနည်းပြီး အမြတ်နည်းပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်				
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၆			
အစေ့ချ ကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်				
ရေစုပ်စက်	၆၁			၂
ခြေနင်းရေတင်စက်	၅			
မြက်ရိတ်စက်				

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများအနေဖြင့် လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရေစုပ် စက်နှင့် ခြေနင်းရေတင်စက်တို့ အသုံးပြုကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရေစုပ်စက် ပိုင်ဆိုင်သည့် အရေတွက်မှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး လက်တွန်းထွန်စက် ပိုင်ဆိုင်သူ အနည်းငယ်နှင့် ခြေနင်းရေတင်စက် အသုံးပြုသူ အနည်းအကျဉ်း မျှသာ ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်ရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း:	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတည်ရှိရာ ရေမြေဒေသသည် အပူပိုင်းမိုးနည်းဒေသ၊ ရေငန်ထွက်ရာ ဒေသဖြစ်ပြီး ရာသီဥတုအနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတောင်သူများမှာ လယ်မြေ၊ ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အစိုးရ ချေးငွေများဖြစ်သော စိုက်ဘဏ်၊ သမဘဏ် ချေးငွေများ ရယူဆောင်ရွက် နေသည်များရှိပြီး သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ အစိုးရစီမံကိန်းအဖွဲ့ဖြစ်သော တရုတ်ဘဏ် ချေးငွေလည်း ရယူ ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း ✓ ရာသီဥတုမမှန် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ✓ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☒ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ☒ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတည်ရှိရာ ရေမြေဒေသသည် အပူပိုင်းမိုးနည်းဒေသ၊ ရေငန်ထွက်ရာ ဒေသဖြစ်ပြီး ရာသီဥတုအနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတောင်သူများမှာ လယ်မြေ၊ ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်ကြသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု၊ မြေဆီလွှာမကောင်းမှုတို့ကြောင့် အပြည့်အဝအသုံးမချနိုင်ပေ။ အစိုးရ ချေးငွေများဖြစ်သော စိုက်ဘဏ်၊ သမဘဏ် ချေးငွေများ ရယူဆောင်ရွက်နေသည်များ ရှိပြီး လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှု ပေါ်မူတည်၍ ချေးယူနိုင်ပါသည်။ သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရစီမံကိန်း ဖြစ်သော တရုတ်ဘဏ် ချေးငွေရှိပြီး တစ်ဦးလျှင် ချေးငွေ ကျပ် (၁) သိန်းနှုန်းရရှိပြီး လုံလောက်မှု မရှိပေ။ လုပ်သား အင်အားများအနေဖြင့် အခြားနေ့စား လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်များရှိ၍ လုပ်သားအလွယ်တကူမရရှိပေ။ ရာသီအလိုက် သီးနှံထွက်ကုန်များ ရှိပြီး လွယ်ကူစွာ ရောင်းရသော်လည်း ဈေးနှုန်းမမှန်ကန်ပါ။ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရာသီဥတု မမှန်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားပြီး သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု အသင့်အတင့်ကျရောက်လျက် ရှိပါသည်။ သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ အသုံးပြုခြင်း မရှိပေ။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၅၄	၁၀၀
နို့စားနွား	၇၅	၁၇၁
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၁	၅၀
သိုး		
ဝက်	၂၇	၃၅
ကြက်	၈၀	၄၂၀
ဘဲ	၂	၁၈
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၁	၁
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		✓
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် နို့စားနွား၊ နွား၊ ဆိတ် ငါးမွေးမြူသောလုပ်ငန်းများ ရှိပြီး နို့စားနွား၊ နွား၊ မွေးမြူသော အိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးတွေ့ရပြီး အိမ်ထောင်စု တစ်စုလျှင် (၁) ကောင်မှ (၅) ကောင် အထိသာ မွေးမြူကြပါသည်။ ဆိတ်မွေးမြူခြင်းနှင့် ငါးမွေးမြူခြင်းတို့သည် အိမ်ထောင်စု (၁) စုသာရှိပါသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူသော ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲ လည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐ အသင့်အတင့်ရနိုင် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစားဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✓

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း စားကျက်မြေမှာ အသင့်အတင့်သာ ရှိပါသည်။ တိရစ္ဆာန်သောက်သုံးရေကန်မှာ တိမ်ကောနေသောကြောင့် ရေရရှိမှုမှာလည်း အသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆိတ်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၁) ဦးသာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ငါးကန်ဖြင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စုမှာ (၁) ဦးသာရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါး ရေချိုငါးဖမ်းခြင်းအား တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်ကိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ် ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် ✓ စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည် ✓ ရေ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ✓ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ✓ ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ ✓ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☐ လုံးဝ မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ ✓ လုံးဝ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ✓ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ် ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူ အညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ ✓ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်
ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း
စားကျက်မြေ ရှားပါး ပါသည်။ တိရစ္ဆာန်သောက်သုံးရေကန်မှာ တိမ်ကောနေသောကြောင့် ရေရရှိမှုမှာလည်း
ရှားပါးပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ✓ အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ် သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက် အသင့်အတင့် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့် နားလည်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ✓ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ✓ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ ဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓

အခွင့်အလမ်း:	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း:	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ✓ အသင့်အတင့် □ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း:	များ ✓ အသင့်အတင့် □ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ဆံပင်ရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းအား အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခြားအလုပ်အကိုင်အဖြစ် အသက်မွေးပညာရပ်ဖြင့်လုပ်ကိုင်သော ဒေသထွက်ကုန် မရှိပါ။ ဆံပင်ရှင်းခြင်းလုပ်ငန်းသည် လုပ်ငန်းပိုမိုတွင်ကျယ်လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ:	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး □ လုံးဝမရှိ □ မဖြေဆိုပါ ✓
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း □ ဈေးကွက်မရှိ □ မဖြေဆိုပါ ✓
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် □ လုံးဝ နားမလည် □ မဖြေဆိုပါ ✓
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ □ အလွန်ညံ့ □ မဖြေဆိုပါ ✓
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် □ ကုန်ကြမ်း မရှိပါ □ မဖြေဆိုပါ ✓
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ □ လုံးဝ မရပါ □ မဖြေဆိုပါ ✓
ဈေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဈေးငွေမရရှိပါ ✓ ဈေးငွေမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ ဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ □ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ ✓ မဖြေဆိုပါ □

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတတ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ ☐ လုံးဝ မတတ် ☐ မဖြေဆိုပါ ✓
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☐ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ✓

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် အခက်အခဲမှာ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့နိုင်ရန် ငွေကြေးအရင်းအနှီး လိုအပ်ပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	“ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ” တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင်စု နှင့်လူဦးရေ	၄၃	၃၅	၁၉	၅၄	၁		၁	၃၆	၁၉	၅၅
ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ											
၂	၃ လ အထိ		၃	၁	၄				၃	၁	၄
	၆ လ အထိ		၇	၅	၁၂				၇	၅	၁၂
	၁၂ လ အထိ		၄		၄				၄		၄
	၁၂ လ အထက်		၂၁	၁၃	၃၄	၁		၁	၂၂	၁၃	၃၅

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်

တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို “ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ” ဟု သတ်မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချ နေထိုင်လျက် ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလက်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများသည် အလုပ်ဝင်ငွေကြောင့် သွားလာနေထိုင်သူများ ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်စက်ရုံများတွင် ဝန်ထမ်းလုပ်ကိုင်သူများ၊ အနီးဝန်းကျင်ဒေသရှိ စက်ရုံများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ၊ အရောင်းအဝယ်လုပ်ကိုင်သူများ၊ ပန်းရံ၊ ကားမောင်း၊ လမ်းလုပ်သားများ စသည့် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများကို တွေ့ရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၅၅
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများသည် အလုပ်ဝင်ငွေကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ် အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန် သွားလာနေထိုင်သူများဖြစ်သည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၃၆၄၁	၁	၂၉	၁၁
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ ဘဏ်	၁၇			
	- ဂ။ လူကြိုဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁၉			
	- ဃ။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းနှစ်မျိုးကို အသုံးပြု၍				
	- င။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းသုံးမျိုးလုံးကို အသုံးပြု၍				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ အိမ်ထောင်စုမှာ (၄၃) စု ရှိသော်လည်း

မိသားစုအား ပြန်မထောက်ပံ့နိုင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၇) စု ရှိပါသည်။ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုရသော အိမ်ထောင်စုမှာ အလယ်အလတ် အဆင့်တွင် အများဆုံး တွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ယော: (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ရွာ)	သာစည်ဈေး	မန္တလေးဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☒ ၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☒ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☒ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☒ ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁၀၀ ☐ ၁၀၀ မိုင်အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☒ ဆိုင်ကယ် ☒ ကား/ထော်လာဂျီ ☒ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☒ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☒ ဆိုင်ကယ် ☒ ကား/ထော်လာဂျီ ☒ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☒ လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☒	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန် ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☒
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံ	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးဈေးမှာ သာစည်မြို့ပေါ်ဈေးဖြစ်ပြီး၊ ဈေးကွက်တည်
ရှိရာသည် သာစည်မြို့၊ မိတ္ထီလာမြို့တို့ဖြစ်သည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ယော: (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဈေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ဈေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွား	ကာလတိုဈေးငွေ ☐ ကာလလတ်ဈေးငွေ ☒ ကာလရှည်ဈေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☒ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☒ ၂ မှ ၅ % ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☒

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
ရေးဘဏ်)			၁၀% ထက် ☐		
သမဝါယမချေး ငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☒ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☒ ၂ မှ ၅ % ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☒
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅ % ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅ % ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅ % ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅ % ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☒ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☒ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅ % ☒ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☒
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐	အတိုးမဲ့ ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
မျိုးများ	ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☒	လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☒ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅ % ☒ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀ % ထက် ☐	မလိုအပ်ပါ ☒	ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှုအနေဖြင့် ၅ အုပ်စုသာရှိပါသည်။ အများစုမှာ ကာလလတ်ချေးငွေ များ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (စိုက်/ဘဏ်) ချေးငွေမှာ အတိုးနှုန်းအသက်သာဆုံးဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်း မှာ ပြား ၈၀ ဖြစ်ပါသည်။ သမဝါယမ ချေးငွေနှင့် သမဝါယဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်သော တရုတ်ဘဏ်ချေးငွေမှာ အတိုးနှုန်း (၁.၅) ကျပ် ဖြစ်ပါသည်။ အပေါင်ဆိုင်နှင့် မိတ်ဆွေ၊ ဆွေမျိုးများထံမှ ချေးယူသူ အနည်းငယ်ရှိပြီး အတိုးနှုန်းမှာ (၃) ကျပ်မှ (၅) ကျပ်ထိ ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ ☒ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☐ မရှိ ☒	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☒ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☒ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိ ☒	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိ ☒	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☒ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား ကျေးရွာအနီးတွင် ကျင်းတူးစုပေါင်းစွန့်ပစ်သော်လည်း

စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲနိုင်မှုမရှိပါ။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကြောင့် ရောဂါအန္တရာယ်ကျရောက်မှုအနေဖြင့် မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၂	၄၄	၄၆
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၃၉	၃၂၈	၅၆၇
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၅၀	၁၀၆	၂၅၆
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅၇	၄၁	၉၈
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၁	၁၅	၃၆

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက် ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို “အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ” တွင် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည် ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ - ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါကျောင်းသား/ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်ကို “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ” တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)” ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော ကျောင်းသူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက “စာမတတ်သူဦးရေ” တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူအများစုမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး အသက် ၅၀/၆၀ ဝန်းကျင်နှင့် အထက် လူကြီးများဖြစ်ပါသည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုမှာ အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားဦးရေမှာ အဆင့်မြင့် ပညာ အဆင့်တွင် ပိုများကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး မူလတန်းပညာအဆင့်တွင် အမျိုးသမီးဦးရေပိုများကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ လက်ရှိပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသားအရေအတွက်နှိုင်းယှဉ်သော် ရှေးယခင်အမျိုးသမီးများမှာ မူလတန်းအဆင့်ဖြင့် ကျောင်းထွက်များကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၅၇	၅၈	၁၁၅
အလယ်တန်း	၂၈	၃၃	၆၁
အထက်တန်း	၁၄	၁၆	၃၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၈	၄	၁၂

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး” ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းတက်နှုန်း အနေဖြင့် မူလတန်းအဆင့်မှသည် တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ် အဆင့်ထိ တက်ရောက်နေသူများရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အတန်းပညာ အဆင့်အလိုက် ကျောင်းတက်နှုန်း ကျား၊ မ အရေအတွက် ကွာဟမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ရှေးယခင်ခေတ်ထက် အမျိုးသမီးများ ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ✓ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း ✓ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း ✓
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ✓ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁ မိုင် ✓ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ✓ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ✓ စက်ဘီး □ ဆိုင်ကယ် □ ကား □	ခြေလျင် ✓ စက်ဘီး ✓ ဆိုင်ကယ် □ ကား □	ခြေလျင် □ စက်ဘီး ✓ ဆိုင်ကယ် ✓ ကား □

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၄၈၀၀ စ/ပေ	၇၉၀၀ စ/ပေ	-
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ✓ သင့် □ ညံ့ □	ကောင်း ✓ သင့် □ ညံ့ □	ကောင်း ✓ သင့် □ ညံ့ □
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် □ မလုံလောက်ပါ ✓	လုံလောက်မှုရှိသည် □ မလုံလောက်ပါ ✓	လုံလောက်မှုရှိသည် ✓ မလုံလောက်ပါ □
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ✓ သင့် □ ညံ့ □ မရှိ □	ကောင်း ✓ သင့် □ ညံ့ □ မရှိ □	ကောင်း ✓ သင့် □ ညံ့ □ မရှိ □
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ✓ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား မ ပေါင်း	ကျား မ ပေါင်း	ကျား မ ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၃ ၂ ၅		
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိစုကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း (၁) ကျောင်းရှိပြီး ရွာမှ (၁) မိုင်ခန့် အကွာတွင် မရွေးကျေးရွာ အလယ်တန်းကျောင်း ရှိပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းအနေဖြင့် ရွာမှ (၃) မိုင်ခန့်ဝေးသော သာစည်မြို့ ပေါ် အထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကုက္ကိစုကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းတွင် အစိုးရခန့် ကျောင်းဆရာ (၃) ဦး၊ ကျောင်းဆရာမ (၂) ဦး စုစုပေါင်း (၅) ဦး ခန့်အပ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာခံ ဆရာမ (၁) ဦးသာရှိပြီး ကျန်ဆရာ/ဆရာမများမှာ သာစည်မြို့နယ်အတွင်းရှိ ဒေသတွင် နေထိုင်သူများဖြစ်ပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ✓ မလုံလောက် □
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် ✓ ၄၀: ၁ အထက် □
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ □ နည်း ✓ လတ် □ များ □
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ✓ မရှိ □
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် □✓ မလုံလောက် □
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် □ အသင့်အတင့် ✓
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ✓ နည်း □

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်				
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်းတွင် နှစ်စဉ် ကျောင်းသားအားကစားပွဲတော် ကျင်းပပေးလေ့ရှိသော်လည်း ကျောင်းတွင် မည်သည့် အားကစားပစ္စည်းမျှ မရှိပါ။ အသက် (၁၀) နှစ်ခန့် မသန်စွမ်းသော မျက်လုံးမမြင်သောကလေးငယ် တစ်ဦးရှိပြီး မိမိကျေးရွာကျောင်း၊ ဒုတိယတန်းတွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြား လျက်ရှိပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (တီ၊ စီ)	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် မိုးရာသီတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး ရောဂါ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါမှာ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါသည် ကလေး ငယ်များတွင် အဖြစ်များလေ့ရှိပါသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါသည် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများ ဖြစ်လေ့ရှိပြီး ဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက် နည်းပါသည်။ တီဘီရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုသည်လည်း မရှိသလောက်နည်းပါသည်။ ဆီးချို၊ သွေးတိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားသူများပြားပါသည်။ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း လက်လှမ်းမီပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ဖြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		☒
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	☒	

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✓	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✓	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✓	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✓	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	✓	
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်	✓	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ မရှိသော်လည်း ကျေးရွာ တွင်း ကာကွယ်ဆေးလာရောက်ထိုးနှံမှု ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☒	
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐	
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	ရှိ ☒ မရှိ ☐
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☒	
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည် ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ☐
	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ☒	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ

ရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာမှ (၁) မိုင်ခန့်ဝေးသော မရွေးကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ ရှိပါသည်။ ရွာအတွင်းနှင့် အနီးတစ်ဝိုက်တွင် ဆေးဆိုင်များ မရှိသော်လည်း ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် သာစည်မြို့နှင့် (၃) မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိ၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သောကြောင့် ကျန်းမာရေးကုသမှု လက်လှမ်းမီ ပါသည်။

(ဈ) ရေနံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ “မရှိ” ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၇	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၆၉	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် အဝိစိတွင်းတုံကင်ကို အားထားအသုံးပြုကြသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အဝိစိတွင်းစက်တပ် အသုံးပြုသူ အနည်းငယ်သာ ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရေနံထွက်ရှိရာ ဒေသဖြစ်သောကြောင့် သောက်ရေအတွက် ကျေးရွာတွင်း တုံကင်များအနက် နီးစပ်ရာ ရေချိုထွက်ရာတွင်း တုံကင်တွင် စုပေါင်းအသုံးပြု ကြပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၂
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၅၅
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/လေးအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	၁၁

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၆၀% ခန့်သည် ယင်လုံအိမ်သာကိုယ်ပိုင် သုံးစွဲ ကြပြီး ၃၄% သည် ယင်လုံအိမ်သာစုပေါင်း သုံးစွဲသူများဖြစ်သည်။ ရေဆွဲအိမ်သာ သုံးစွဲနိုင်သူ အိမ်ထောင်စု (၂) စုသာ ရှိပြီး ကျန် အိမ်ထောင်စု ၅%ခန့်သည် အိမ်သာသုံးစွဲမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် ပါဝင် လေ့မရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသည်။

(၆) အခြေခံ အဆောက်အအုံများ အခြေအနေ

(၆-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ယော: (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☒	ပွင့်လင်း ရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☒ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☒ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☒ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☒ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင်းလမ်းများသည် မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး
 မိုးတွင်းကာလတွင် သွားလာရ ခက်ခဲပါသည်။ ချဉ်းကပ်လမ်းသည် ယခုဘဏ္ဍာနှစ်တွင် လွှတ်တော်ရန်ပုံငွေဖြင့်
 ဆောင်ရွက်သော ကျောက်ဆွေးလမ်း ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပါသည်။ မရွေးကျေးရွာသို့
 ဆက်သွယ်ထားသော ရွာချင်းဆက် လမ်းမှာ ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။
 ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ အနီးရှိ မရွေး၊ သနပ်ကန်၊ ကုက္ကိုစုကျေးရွာ (၃) ရွာမှ အသုံးပြုသော
 လမ်းဖြစ်ပါသည်။

(၆-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ယော: (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သား	(၁၂' x ၃၀' x ၁၄')	ကောင်း ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐

တံတား: အမျိုးအစား:	အရွယ်အစား: (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး:	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
တံတား:		သင့် ☐ ညံ့ ☒	၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☒	တစ်နှစ်ပတ်လုံး: ☒
သစ်သား: တံတား:	(၄' x ၆၀' x ၆')	ကောင်း: ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☒	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး: ☐
ကြိုးတံတား:		ကောင်း: ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး: ☐
ဝါးတံတား:		ကောင်း: ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး: ☐
ရေပြန်	(၁၀' x ၂' x ၂')	ကောင်း: ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☒	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး: ☒
ရေကျော်	(၄' x ၄' x ၄')	ကောင်း: ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☒	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး: ☒

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိစုကျေးရွာ ချဉ်းကပ်လမ်းပေါ်တွင် သစ်သားတံတား (၂) စင်းရှိပြီး (၁) စင်းမှာ မိုးတွင်းရာသီ ရေကြီးရေလျှံချိန်တွင် အသုံးပြုသော လျှောက်လမ်းတံတားလေး ဖြစ်ပါသည်။ ချဉ်းကပ်လမ်းပေါ်ရှိ ယင်း သစ်သားတံတား (၂) စင်းအား မရွေး၊ သနပ်ကန်၊ ကုက္ကိစု စသည့် ကျေးရွာ (၃) ရွာမှ အသုံးပြုသော တံတားဖြစ်ပါသည်။

(၆-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

(အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါအကွက်တွင် ✓ ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး:	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား:	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း:	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀ မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☒	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး: ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း:	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀ မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☒		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊ သမ္ဗန်၊ ၂ - စက်လှေ၊ ၃ - သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး မြစ်၊ ပင်လယ် မရှိပါ။

(၆-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၈၅	၁၅၃	၃		၁		၅၅

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သောကြောင့် သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး အနေဖြင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ် သုံးစွဲမှု များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၂၄	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၈၉	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင် သော လျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၃၆	☒	☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လေ့ရှိပါသည်။ စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း စာကြည့်တိုက်မှာ လေ့လာစရာ စာအုပ်နည်းပါးမှု၊ အဆောက်အဦမကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် စာပေလေ့လာလိုသူ နည်းပါးလာပါသည်။ အမျိုးသားများ အနေဖြင့် ဘောလုံး ကန်ခြင်း၊ ဖူဆယ်ဘောလုံးကစားခြင်း၊ ခြင်းလုံးခတ်ခြင်းစသည့် အားကစားများအား ကစားလေ့ ရှိပြီး၊ အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် အားကစားလိုက်စားမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အားကစားစိတ်ပါဝင်စားစွာ ကစားကြသော်လည်း အားကစားအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ မပြည့်စုံပါ။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်း လိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက် အကူပြု အဆောက်အဦများမရှိသော်လည်း လိုင်းချိတ်ဆက် ဆက်သွယ်မှု ကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☐
မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် သတင်းအချက်အလက် ကောက်ယူမှု စစ်တမ်းအရ မှုခင်းကင်းစင်မှုနယ်မြေဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ မီးလင်းရေး အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းပိုင် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်အား အားထားအသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မီးပေးသည့်အချိန်မှာ ည (၆) နာရီ မှ (၉) နာရီထိ ဖြစ်ပြီး မီးတစ်ပွင့်အသုံးပြုလျှင် (၁) လ ၁၀၀၀/- ကျပ်၊ အခြားလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများအသုံးပြုလျှင် (၁) လလျှင် ၃၀၀၀/- ကျပ်နှုန်းဖြင့် ပေးဆောင်ရပါသည်။ ဆိုလာ အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု (၂၄) စုနှင့် လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုဘဲ ဖယောင်းတိုင်မီး အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း မဟာဓါတ်အားလိုင်းသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ချထားပေးပြီး လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၂၃၈	၈၅	၇၂	၆

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးသတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်မှုအနေဖြင့် ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ Portable Tv၊ ဂြိုဟ်တုစလောင်းများ အသုံးပြုကြပါသည်။ ဖုန်းလိုင်းဆက်သွယ်မှုလည်း ကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဗ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များ ရှိခြင်း	ရှိ ✓ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ✓ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ✓ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ✓ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ✓ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ✓ များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ✓ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ် ကျင်းပလေ့ရှိသော ဘုရားပွဲ၊ ဆွမ်းလောင်းပွဲများ ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာမှ (၄) မိုင်ခန့်ဝေးသော ရွှေကူကြီးဘုရားပွဲသည် ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး အားထား သွားလာသော ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်များသည် လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ အားကစားနှင့် ဖွံ့ဖြိုး